

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 9/2014

vyšlo 9. 5. 2014

cena 15 Kč

**Zastupitelé projednali mimo jiné
Závěrečný účet města za rok 2013**

**Koncert pro Michalku přinesl
výtěžek devět tisíc korun**

ročník XVI.

**Na Jasance v Albrechticích slavili
Den Země**

**Mistr v ovládnání honáckého biče zazářil
v Anglii**

**První pohárový závod v autokrosu
přilákal množství diváků**

Koncert pro Michalku přinesl výtěžek devět tisíc korun

Projekt Michalka pokračoval v úterý 29. dubna benefiční akademií. Pásmo vystoupení ve velkém sále Střediska volného času společně připravily Základní škola Rýmařov, Školní náměstí, Gymnázium a Střední odborná škola Rýmařov, Základní umělecká škola Rýmařov a sociálně

hlavně přispěl k projektu na podporu těžce zdravotně postižené Michalky Boudové. Do zaplněného sálu se na přehlídku přišla podívat i Michalčina maminka Zdena Boudová (rozhovor s ní jsme přinesli v minulém čísle). Velký zájem veřejnosti o akademii, předchozí koncerty a o sa-

terapeutická dílna Buřinka Diakonie ČCE - střediska v Rýmařově. Na pódiu se střídala taneční, herecká a hudební vystoupení v podání dětí a studentů i klientů Buřinky, kteří se rozhodli nejen potěšit a pobavit publikum, ale

motný projekt těší zejména jeho iniciátorku Staňku Gerhardovou: „Myslím si, že se nám to povedlo. Koncert pro Michalku splnil hlavní myšlenku - podpořit Projekt Michalka a současně nabídnout divákům emotivní zážitek.

Diváci, kterých přišlo opravdu hodně, a také účinkující tak pomyslně vytvořili most mezi zdravými lidmi a lidmi s handicapem.“

Studenti gymnázia se Štefanem Janošákem na úvod předvedli černé divadlo *Panna a vodník*. Obří chobotnice ze scénky pak s Michalčíným jménem zůstala symbolicky nad scénou po celou akademii. Gymnazisté ukázali ještě další tři úspěšná vystoupení ze své školní akademie - *Černobílý svět*, koláž tanečních stylů *Evolution of Dance* a rytmickou scénku *Co by kdyby*, do níž se na

posledních chvíli zapojila i profesorka Zdena Sedláčková.

Základní školu na Školním náměstí reprezentoval Dan Dolanský, podle slov Staňky Gerhardové „malý vzrůstem, ale velký svým básnickým přednesem“. Děti z jeho třídy ukázaly pohybové vystoupení *Loupežníci* a starší žáky školy zastupovala klávesistka Jitka Kanovská s učitelem Martinem Jirušem ve společné interpretaci písně *Hey, brother*.

Bývalé žáky školy, kteří nyní navštěvují sociálně terapeutickou dílnu Buřinka, mohlo publikum vidět ve dvou tanečních číslech

DĚKUJEME

Projekt
Michalka

Koncert pro Michalku

Diakonie
Sociálně terapeutická dílna Buřinka
Středisko v Rýmařově

RÝMAŘOV
ZŠ

s nádechem Orientu a s energií roztleskávaček. „Pro náš kolektiv ze ZŠ Rýmařov na Školním náměstí to bylo i trochu vzpomínkové, protože téměř všechny z Buřinky známe ze školních lavic a bylo moc hezké je vidět v akci,“ dodala Stanislava Gerhardová.

Taneční obor ZUŠ pod vedením Aleny Tomeškové na jevišti předvedl choreografie ve formacích od nejmenších dětí až po juniory včetně soutěžních skladeb, s nimiž letos obor objíždí taneční klání. „Skladbu How v tanečním provedení zkušených tanečníků mám velmi oblíbenou. V rádiu ji hrají často, vzpomenu si pokaždé na obětavou práci Aly Tomeškové

a ladnost pohybu mé oblíbené sólistky Míši Blaškové. Také malé černobílé slečny Adamsovy z dílny tanečního oboru ZUŠ byly půvabné a roztleskaly celý sál. Kostýmy tanečnic z Říše jeřabín jsou tak krásné, že i kdyby děvčátka stála, bylo by na co koukat. Jenže ony ještě tančily na jedničku s hvězdičkou!“ komentovala výkony tanečníků Staňka Gerhardová.

Ve finále se všichni účinkující sešli na jevišti a společně zazpívali píseň Cesta Tomáše Kluse a kapely Kryštof.

„Koncert byl nádherný, ale vzalo mě to. Když jsem tam viděla ty prcky až po ty velké, promítala

jsem si život Michalky, jaké by to bylo, kdyby byla zdravá a byla tam mezi nimi a o co jsme obě přišly. Jinak to bylo krásné a moc všem děkuji,“ svěřila se po přehlídce Zdena Boudová.

Poděkování iniciátorky projektu Stanislavy Gerhardové míří ke všem, kdo se na Koncertě pro Michalku podíleli: účinkujícím za nádherná vystoupení, učitelům, trenérům a asistentům, kteří své žáky připravovali. Dále jmenovitě Zdence Sedláčkové za velký podíl na organizaci koncertu, ředitelce Gymnázia a SOŠ Rýmařov Zdeně Kovaříkové, její zástupkyni Soně Kovaříkové, ředitelce Haně Měrákové a všem ko-

legyním a spolupracovníkům ze ZŠ Rýmařov, Školní náměstí, ředitelce Diakonie ČCE - střediska v Rýmařově Marcelle Staňkové, řediteli ZUŠ Jiřímu Taufferovi, vedoucí tanečního oboru Aleně Tomeškové, Lucii Camfrlové a pracovníkům Buřinky, konferenciérům, kteří akademii doprovázeli mluveným slovem, a ředitelce SVČ Marcelle Pavlové za laskavé bezplatné zapůjčení sálu a poskytnutí zvukařů a osvětlovačů. Díky patří i všem, kteří přišli na Koncert pro Michalku či jakkoli jinak podpořili Projekt Michalka. Výtěžek z koncertu dosáhl výše 9 000 Kč.

ZN

Pár slov... o Svátku práce

Prvního května jsme oslavili Svátek práce, někteří z nás prací, někteří lenošením. Myslím, že vznik tak významného dne stojí za připomenutí.

Dne 1. května 1886 proběhla v USA pod vedením odborů a anarchistů celodenní stávka vyhlášená anarchistickým deníkem The Alarm, usilující o osmihodinovou pracovní dobu bez ztráty mzdy. Stávkovalo na ní celkem asi 300 tisíc dělníků. 3. května proběhlo v Chicagu shromáždění, při kterém došlo ke střetu demonstrantů s pořádkovými silami a o život přišlo v důsledku policejní palby několik stávkujících. Následně 4. května zemřeli další lidé po výbuchu bomby při demonstraci na Haymarket Square, za což bylo obviněno a bez důkazů odsouzeno k popravě několik anarchistů. Tuto akci známe také pod názvem Haymarketký masakr.

Poprvé se Svátek práce v USA celostátně slavil 1. května 1888. Celý den probíhaly stávky a demonstrace na památku dva roky starých událostí. Postupně se tato idea šířila do světa a přidávaly se k ní různé myšlenkové proudy. O rok později přijala II. internacionála 1. máj za oficiální svátek práce i v Evropě.

V českých zemích se poprvé slavil v roce 1890 na Střeleckém ostrově v Praze. Postupně se k oslavě tohoto svátku přidávaly další proudy, například katolická církev, která jej roku 1955 zasvětila sv. Josefu dělníkovi. Před sametovou revolucí v socialistických zemích patřil tento svátek mezi nejdůležitější, organizovaly se masové prvomájové průvody, které

procházely městem, často před tribunou s místními představiteli moci. V průvodu byly zastoupeny podniky, školy i různé zájmové organizace. Kromě pěších účastníků městem projížděly i alegorické vozy. Neodmyslitelnou součástí průvodů byly nejrůznější transparenty a mávátky, ale také pugety květin, šerfků a podobně.

Statistické ročenky úřadů práce již několik let po sobě ukazují alarmující míru nezaměstnanosti. Svátek práce by měl být uctíván především všemi pracujícími - dělníky, ale také pracujícími inteligencí atp. Mezi námi jsou ale také lidé, kteří chtějí pracovat, ale práci nemají. V našem městě je těchto občanů hodně, s mnohými z nich jsem v kontaktu, někteří musí dokonce hledat i odbornou pomoc. Možná by měl být Svátek práce pro politiky nejen formálním dnem v kalendáři, ale především impulsem k zamyšlení nad hledáním způsobu, jak řešit nezaměstnanost v nejvíce postižených oblastech. Jsou země, které našly cestu, jak nezaměstnanost co nejvíce snížit. Dokonce i král Karel IV. podle pověsti hledal řešení v podobě Hladové zdi, při jejíž stavbě našla práci část nezaměstnané městské chudiny. Někdy je potřeba se také poučit příklady z minulosti, vždyť krize v oblasti ekonomiky, potažmo v oblasti nezaměstnanosti tady již několikrát byla. Světová hospodářská krize v roce 1929 dokonce vedla k založení nového ekonomického směru keynesiánství, které označuje nezaměstnanost za největší zlo v ekonomice, jak popisuje keynesiánská „bible“ *Obecná teorie zaměstnanosti, úroku a pe-*

něž vydaná v roce 1936.

Jsem optimista, a tak věřím, že současná politická garnitura najde společné řešení v oblasti aktivní politiky zaměstnanosti a ubude spoluobčanů, kteří musí navštěvovat úřady práce.

Na závěr bych rád použil citát Alberta Einsteina: *Úspěch v živo-*

tě? To je vlastně rovnice: A = X + Y + Z. X znamená práce a Y fair play. A co Z? Z znamená držet jazyk za zuby. Boci

Zdroje: Wikipedie. Wikipedie [online]. [cit. 2014-05-04]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Svátek_práce

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Plnění Integrovaného dokumentu města k 16. dubnu 2014	str. 4
Informace o volbách do Evropského parlamentu	str. 6

Odbory informují

Odbor dopravy - Oprávnění pro skupinu B	str. 7
---	--------

Školství

Den Země žáci oslavili úklidem zahrady Hedvy	str. 7
Juniorský maraton a Velikonoční turnaj v košíkové 2014	str. 8
Wellness den na Primě	str. 8
Poslední benefiční koncert představil další muzikanty i hudební hosty	str. 9
Žáci ZUŠ připravili prezentaci o pobytu v Řecku	str. 9

Městské muzeum a Galerie Octopus

Audience Vladimíra Hally a Kresby Lenky Schwarzové	str. 16
--	---------

Organizace a spolky

Mistr v ovládání honáckého biče zazářil v Anglii	str. 18
Poděkování za dlouholetou práci	str. 18

Z okolních obcí a měst

Zprávy ze školičky ve Staré Vsi	str. 21
Zápis do MŠ v Horním Městě	str. 21
Probouzení jara aneb oživlé tradice	str. 22
Den Země na Jasance	str. 22
Čarodějnice v Tvrdkově děkují	str. 23

Moravskoslezský kraj informuje

Začínající firmy mohou realizovat projekty díky mikropůjčce	str. 28
Systém jednotných přijímacích zkoušek na střední školy	str. 28

Sport

První pohárový závod v autokrosu přilákal množství diváků	str. 29
---	---------

Foto na titulní straně:

Redakce – Do Rýmařova přiletly čarodějnice z celého okolí

Aktuálně z města

Z jednání zastupitelstva města

Ve čtvrtek 24. dubna se konalo ve velkém sále Střediska volného času na Okružní ulici dvacáté čtvrté řádné zasedání zastupitelstva v tomto volebním období. Na programu jednání byl závěrečný účet města za rok 2013 (včetně hospodaření příspěvkových organizací), zpráva o hospodaření Městských služeb, Tepla, Spojených lesů, s. r. o., a p. o. Byterm za rok 2013, dále projednání situace ve VaK, a. s., Bruntál, věcný rámec akcí (Integrovaný dokument) na období 2011-2014, majetkové záležitosti a bod různé. Zastupitelé přijali celkem osmačtyřicet usnesení, většinu z nich tvořily majetkové záležitosti.

Výsledky hospodaření města za rok 2013

Zastupitelé města projednali na svém zasedání 24. dubna jako jeden z hlavních bodů jednání Závěrečný účet města za rok 2013. Hospodaření města skončilo v loňském roce přebytkem 4,607 mil. Kč. Celkové příjmy byly 225,6 mil. Kč a výdaje 221 mil. Kč. K dosažení tohoto výsledku muselo město ovšem čerpat úvěr na investice ve výši 26,5 mil. Kč. Minulý rok byl totiž rokem na investice mimořádně bohatým. Dosáhly celkového objemu přibližně 84 mil. Kč, přičemž investiční dotace činily 18,3 mil. Kč. Mezi finančním objemem nejdůležitější investice patřilo dokončení rekonstrukce Střediska volného času (26,022 mil. Kč), rekonstrukce náměstí Míru včetně záchranného archeologického výzkumu (24,249 mil. Kč), zateplení budov MŠ 1. máje, MŠ Janovice, ZŠ Julia Sedláka a Bytermu na Palackého 11 (celkem 8,088

mil. Kč), regenerace sídliště Větrná - Hornoměstská (4,549 mil. Kč), vybudování sportoviště u ZŠ 1. máje (3,703 mil. Kč), regenerace sídelní zeleně III a IV (3,250 mil. Kč), vytvoření mokřadní tůň v Jamartících (2,355 mil. Kč), sanace skládky odpadů (1,399 mil. Kč) a další investice.

K 31. prosinci 2013 město čerpalo šest úvěrů v celkové výši 60,2 mil. Kč, z toho jsou tři úvěry ve výši 18,3 mil. Kč spláceny Bytermem z jeho rozpočtu. V roce 2015 bude splacen úvěr města z roku 2010 čerpaný na spolufinancování investic roku 2010 a v roce 2016 bude splacen jeden úvěr Bytermu čerpaný v roce 2007 na výměnu oken. Nejdéle bude splácen úvěr Bytermu na program Zelená úsporám a Nový panel - do roku 2030. Zadlužení města je vzhledem k výši jeho rozpočtu a majetku v ukazatelích likvidity hod-

noceno velmi příznivě a dluh nemá rozhodující vliv na jeho hospodaření. Úroky z úvěrů za rok 2013 jsou 1,049 mil. Kč a po odečtení dotace na úroky (z programu Nový panel) nedosahují ani 2 % za rok. To jsou spolu s možnostmi čerpání dotací na investice a podstatným snížením cen ve výběrových řízeních na dodavatele staveb rozhodující faktory pro schopnost města investovat do potřebných záměrů.

Hospodaření města prošlo zevrubnou kontrolou při auditu hospodaření pracovníky Krajského úřadu MSK a ten neshledal žádné závady. Celý materiál je poměrně obsáhlý a podrobně popisuje a podává řadu informací. Je trvale zveřejněn spolu s výsledky hospodaření minulých let na webových stránkách města pod názvem Závěrečný účet za rok 2013. *Ing. Petr Klouda, starosta*

Plnění Integrovaného dokumentu města k 16. dubnu 2014

V Integrovaného dokumentu města je vykázáno 24 ukončených akcí a u dalších osmi probíhá realizace s předpokládaným ukončením v letošním roce. V tomto volebním období dosáhne výše investic více jak 200 mil. Kč a celkových dotací přibližně 100 mil. Kč. Míra dotací (asi 50 %) je nižší než v minulosti z důvodu nižšího procenta dotace na největší investici volebního období - rekonstrukci SVČ (60 %) a z důvodu realizace někte-

rych investic bez dotace - rekonstrukce náměstí Míru a Havlíčkovy a Národní ulice. Město však stále nezná oficiální stanovisko Státního fondu dopravní infrastruktury k případnému dotování cyklostezky od Penny marketu do Janovic a Odpadového centra Rýmařov - II. etapa. Státní fond životního prostředí vydal obsáhlou výzvu, v níž je možné ze strany města využít dotace na zateplení kuželny, budovy Soukromé střední odborné školy

Prima a Telecomu (vlastníkem budov je město). Výzva dále obsahuje možnosti dotací na ochranu přírody, svoz a likvidaci odpadů, energetiku atd. Město nyní prakticky nemá v rozpočtu volné prostředky na spolufinancování investic, ale po přestavbě a mobilizaci zdrojů je rozpočet schopný generovat prostředky v řádu několika milionů Kč. Zastupitelé vzali informaci o plnění Integrovaného dokumentu města k 16. dubnu 2014 na vědomí. *JiKo*

Město Rýmařov si prověřilo úředníky

Klientský audit (Mystery Client) Městského úřadu Rýmařov byl proveden v rámci realizace projektu Zefektivnění chodu úřadu prostřednictvím optimalizace řízení lidských zdrojů, spolufinancovaného z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Audit prováděli zástupci společnosti Equica, a. s., v červnu a září 2013 za účelem zhodnocení kvality služeb poskytovaných klientům městského úřadu. Cílem provedeného klientského auditu bylo skrytou formou, tj. bez odhalení pravé identity, pozorovat, prověřit a následně vyhodnotit dostupnost a prostředí městského úřadu a přístup náhodně vybraných zaměstnanců ke klientům tam, kde vedení úřadu nemá možnost sledovat a kontrolovat chování svých podřízených.

V průběhu klientského auditu bylo za účelem zhodnocení kvality poskytovaných služeb městského úřadu realizováno cílené pozorování - zhodnocení dostupnosti úřadu, prostředí úřadu, orientace na úřadě a prověřování náhodně vybraných úředníků formou osobní návštěvy, telefonických rozhovorů nebo e-mailové konzultace. O prováděném auditu samozřejmě úředníci nebyli předem informováni.

Zprávu o provedeném auditu lze v plném znění nalézt na webových stránkách města www.rymarov.cz.

Město Rýmařov

OZNÁMENÍ

o dni a místě konání voleb do Evropského parlamentu

Podle § 32 odst. 2 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů,

o z n a m u j i

1. Volby do Evropského parlamentu se v Rýmařově uskuteční:

dne 23. května 2014 od 14.00 do 22.00

dne 24. května 2014 od 8.00 do 14.00

2. Místem konání voleb do Evropského parlamentu je na území města Rýmařova:

v okrsku č. 1	místnost osadního výboru, Opavská 45, Janovice , pro voliče bydlící v místní části Janovice
v okrsku č. 2	zasedací místnost Městských služeb, Palackého 11, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích Javorové, Jesenické, Julia Fučíka, Karla Schinzela, Květné, Na Mokřinách, Národní 10 – 34, Palackého a Podolské
v okrsku č. 3	velký sál Základní umělecké školy, Divadelní 383, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích Bartákově, Čapkově, Divadelní, Havlíčkově, Jelínkově, Julia Sedláka, Sadové a Sokolovské
v okrsku č. 4	místnost v budově Základní školy, Školní náměstí, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích Horní, Jungmannově, Národní 2 – 15, Příkopy, na náměstí Míru a Školním náměstí
v okrsku č. 5	Základní škola, 1. máje 32, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích Hornoměstské, Lidické a Větrné
v okrsku č. 6	budova Městské knihovny Rýmařov, Sokolovská 25, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích Nerudově, Pivovarské, Radniční, 1. máje a na náměstí Svobody
v okrsku č. 7	sál restaurace U Khachika, Jamartice , pro voliče bydlící v místní části Jamartice
v okrsku č. 8	velký sál Střediska volného času, Okružní 10, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích Komenského, Luční, Na Stráni, Nové, Okružní, Polní, Revoluční 1 – 14, Slunečné, Strálecké a Tomáše Matějky
v okrsku č. 9	místnost osadního výboru Koliba, Ondřejov , pro voliče bydlící v místní části Ondřejov
v okrsku č. 10	velký sál Střediska volného času, Okružní 10, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích Dukelské, Husově, Lipové, Úvoz, Žižkově 1 – 14 a na třídě Hrdinů 1 – 14
v okrsku č. 11	společ. místnost domu s pečovatelskou službou, Revoluční 30, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích Bezručově, Máchově, Mlýnské, Opavské, Revoluční 15 – 30A, Rudé armády, U Kaple, U Lomu, U Potoka, U Rybníka, Vrchlického, 8. května a v místní části Harrachov
v okrsku č. 12	kancelář Diakonie ČCE, třída Hrdinů č. 48, Rýmařov , pro voliče bydlící v ulicích Marxově, Nádražní, Na Vyhliďce, Pod Svahem, Žižkově 17 – 41, Zahradní, na třídě Hrdinů 15 – 60 a v místní části Stránské

3. Volič přinese s sebou do volební místnosti hlasovací lístky, pokud je obdržel.

4. Volič je povinen při hlasování prokázat svou totožnost a občanství České republiky.

5. K zajištění pořádku a důstojného průběhu hlasování ve volební místnosti je každý povinen uposlechnout pokynů předsedy okrskové volební komise.

6. Každý volič se musí před hlasováním odebrat do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků, jinak mu okrsková volební komise hlasování neumožní.

7. Hlasovací lístky budou každému voliči doručeny nejpozději tři dny přede dnem voleb.

V Rýmařově 8. května 2014

Ing. Petr Klouda, starosta města Rýmařova

Informace o volbách do Evropského parlamentu

Vážení spoluobčané,

v současné době se celá Evropa chystá na volby do Evropského parlamentu. Pro zdárný průběh hlasování je nutné upřesnit některé informace.

- Volby do Evropského parlamentu na území České republiky upravuje zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“).
- Volby do Evropského parlamentu se budou na území České republiky konat ve dnech **23. a 24. května 2014**. Dne **23. května 2014** (pátek) se bude hlasovat **od 14.00 do 22.00** a dne **24. května 2014** (sobota) se bude hlasovat **od 8.00 do 14.00**.
- O době a místě konání voleb ve městě Rýmařově budou voliči informováni oznámením starosty města nejpozději **15 dnů** přede dnem voleb; tj. **8. května 2014**. Protože je na území města dvanáct volebních okrsků, jsou v oznámení uvedeny adresy okrskových volebních místností. Volební okrsky jsou ohraničeny hlavními ulicemi ve městě tak, aby byl počet voličů v každém volebním okrsku v rozsahu 500 - 900.

Občan České republiky má právo hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu na území České republiky za předpokladu, že

- nejpozději druhý den voleb dosáhl věku 18 let,

- nevznikla u něj překážka ve výkonu volebního práva a
- je zapsán v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu, popřípadě hlasuje na voličský průkaz (podrobněji viz dále).

Překážkou ve výkonu volebního práva, pro kterou nelze hlasovat, je zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu nebo zbavení způsobilosti k právním úkonům.

Podmínkou výkonu volebního práva ve volbách do Evropského parlamentu je zápis státního občana České republiky, který má právo volit (dále jen „volič“), do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu. Tento seznam vede obecní úřad, městský úřad, úřad městyse, magistrát statutárního města, které není územně členěno, úřad městské části nebo městského obvodu (dále jen „obecní úřad“) pro každé volby do Evropského parlamentu postupem daným zákonem. Nejpozději 40 dnů přede dnem voleb (13. dubna 2014) zanese obecní úřad do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu údaje ze stálého seznamu voličů. Tímto způsobem je každý občan České republiky, který má právo volit ve volbách do Evropského parlamentu a má na území České republiky trvalý pobyt, zapsán automaticky do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu. Vzhledem k tomu, že zákon neumožňuje dopsání voliče do výpisu ze seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu ve dne voleb ve vo-

lební místnosti, bylo by účelné, aby si voliči v případě pochybností ověřili svůj zápis ve stálém seznamu voličů vedeném obecním úřadem pro všechny druhy voleb na území České republiky nebo později (po 13. dubnu 2014) přímo v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu. Ve věcech chyb a nedostatků v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu se lze, pokud žádosti o opravu nevyhoví sám obecní úřad, do 30 dnů přede dnem voleb domáhat podle zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, rozhodnutí soudou o provedení opravy nebo doplnění seznamu.

Obecní úřad do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu dále nejpozději 20 dnů přede dnem voleb (3. května 2014) zanese voliče, kteří nemají ve správním obvodu tohoto obecního úřadu trvalý pobyt, ale kteří v jeho obvodu

- a) jsou v nemocnici, porodnici, sanatoriu, ústavu sociální péče nebo v obdobném ústavu a zařízení,
- b) jsou v policejní cele, v místě výkonu vazby nebo v místě výkonu trestu odnětí svobody

a kteří byli obecnímu úřadu nahlášeni velitelem nebo správcem příslušného zařízení; ten zároveň o zápise informuje obecní úřad v místě trvalého pobytu voliče. O tento zápis by měl volič požádat pouze v případě, kdy je jeho pobyt ve dne voleb v některém z uvedených zařízení zřejmý, neboť následné změny spočívající v dopsání voliče do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu v místě jeho trvalého pobytu již nelze provádět.

1) Volič hlasuje **ve volební místnosti** na území obce, u jejíhož obecního úřadu je zapsán v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu. Bylo-li na území obce zřízeno více volebních okrsků, hlasuje volič ve volební místnosti v tom volebním okrsku, kam podle místa svého bydliště patří.

2) Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních důvodů obecní úřad a ve dnech voleb okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, a to pouze v územním obvodu volebního okrsku, pro který byla okrsková volební komise zřízena. V takovém případě vyšle okrsková volební komise k voliči dva své členy s **přenosnou volební schránkou**, úřední obálkou, hlasovacími lístky a výpisem ze seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu. Při hlasování postupují členové okrskové volební komise tak, aby byla zachována tajnost hlasování.

3) Volič může hlasovat v jakémkoliv volební místnosti na území České republiky, pokud hlasuje na **voličský průkaz**.

Volič, který je zapsán v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu, může požádat o vydání voličského průkazu nejdříve ode dne vyhlášení voleb, a to písemným po-

dáním opatřeným ověřeným podpisem voliče, doručeným nejpozději 15 dnů přede dnem voleb, tj. do **8. května 2014**, obecnímu úřadu. Obecní úřad nejdříve 15 dnů přede dnem voleb předá voličský průkaz osobně voliči nebo osobě, která se prokáže plnou mocí s ověřeným podpisem voliče žádajícího o vydání voličského průkazu, anebo jej voliči zašle.

Volič, který není zapsán ve výpisu ze seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu, okrsková volební komise hlasování neumožní. To neplatí, pokud volič hlasuje na voličský průkaz.

Samotné hlasování volič provede následovně:

Volič po příchodu do volební místnosti **prokáže okrskové volební komisi svou totožnost a státní občanství České republiky** platným občanským průkazem nebo platným cestovním, diplomatickým či služebním pasem České republiky nebo cestovním průkazem. Voliči, který tak neučiní, nebude hlasování umožněno.

Volič, který se dostaví do volební místnosti s voličským průkazem, je povinen tento průkaz odevzdat okrskové volební komisi. **Voličský průkaz opravňuje k zápisu do zvláštního seznamu voličů ve dnech voleb v jakémkoliv volebním okrsku na území České republiky.**

Po prokázání totožnosti **obdrží každý volič prázdnou úřední obálku opatřenou úředním razítkem**, a pokud si nedonesl hlasovací lístky, tak je na požádání obdrží u okrskové volební komise. Sadu hlasovacích lístků obdrží každý volič nejpozději tři dny přede dnem voleb do poštovní schránky.

Po obdržení úřední obálky, případně hlasovacích lístků, vstoupí volič do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků. **V případě, že se do prostoru pro úpravu hlasovacích lístků volič neodebere, nebude mu hlasování umožněno.** V prostoru pro úpravu hlasovacích lístků vloží volič do úřední obálky jeden hlasovací lístek té politické strany, politického hnutí nebo koalice, pro niž se rozhodl hlasovat. Současně může volič na hlasovacím lístku vybrané politické strany, politického hnutí nebo koalice zakroužkovat pořadové číslo nejvýše u dvou kandidátů uvedených na témže hlasovacím lístku, které upřednostňuje.

Po opuštění prostoru pro úpravu hlasovacích lístků vloží volič úřední obálku s hlasovacím lístkem před okrskovou volební komisí do volební schránky.

Každý volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné.

S voličem, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu anebo nemůže psát nebo číst, může být v prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků přítomen jiný volič, **nikoliv však člen okrskové volební komise**, který voliči pomůže upravit hlasovací lístek a vložit jej do úřední obálky.

Městský úřad Rýmařov, odbor vnitřních věcí

Odbory MěÚ informují

odbor dopravy

Oprávnění pro skupinu B

Této informaci by měli věnovat pozornost zejména ti řidiči, kteří mají či získají řidičské oprávnění skupiny B a řídí, resp. chtějí řídit společně s motorovým vozidlem také přípojné vozidlo. S ohledem na nejasnosti týkající se vymezení rozsahu řidičského oprávnění skupiny B, které se objevily po 19. lednu 2013 (po novelizaci zákona č. 361/2000 Sb.), uvádíme následující vyjádření Ministerstva dopravy.

Po 19. lednu 2013 je rozsah řidičského oprávnění skupiny B následující:

Řidičské oprávnění skupiny B opravňuje jeho držitele k řízení motorového vozidla, jehož největší povolená hmotnost nepřevyšuje 3 500 kg, s nejvýše 8 místy sezení kromě řidiče, ke kterému smí být připoje-

no přípojné vozidlo:

a) o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg

(tj. motorové vozidlo o max. hmotnosti 3 500 kg + přípojné vozidlo o max. hmotnosti 750 kg → celková hmotnost soupravy nepřesáhne 4 250 kg),

b) o největší povolené hmotnosti převyšující 750 kg, pokud největší povolená hmotnost jízdní soupravy nepřevyšuje 3 500 kg

(tj. motorové vozidlo o max. hmotnosti 3 500 kg + přípojné vozidlo o hmotnosti větší než 750 kg → celková hmotnost soupravy ale nepřesáhne 3 500 kg),

c) o největší povolené hmotnosti převyšující 750 kg, pokud největší povolená hmot-

nost této jízdní soupravy převyšuje 3 500 kg, ale nepřevyšuje 4 250 kg, jedná-li se o řidičské oprávnění v rozšířeném rozsahu

(tj. motorové vozidlo o max. hmotnosti 3 500 kg + přípojné vozidlo o hmotnosti větší než 750 kg → celková hmotnost soupravy ale nepřesáhne 4 250 kg; rozšířený rozsah řidičského oprávnění získá řidič pouze na základě doplňovací zkoušky - tato skutečnost se následně vyznačí v řidičském průkazu harmonizovaným kódem 96).

Policie České republiky, především Ředitelství služby dopravní policie, a dále obecní úřady obcí s rozšířenou působností byly o výše uvedené věci již informovány.

Odbor dopravy a silničního hospodářství

Slovo krajského zastupitele

Ve čtvrtek 24. dubna se v budově Krajského úřadu v Ostravě konalo 9. zasedání zastupitelstva Moravskoslezského kraje. Zastupitelé

projednali celkem 74 materiálů. Předložena byla zpráva o stavu požární ochrany v našem kraji za rok 2013. Hejtmán kraje Miroslav Novák podal předběžnou informaci o hospodaření Moravskoslezského kraje za loňský rok. Rozpočet MSK pro rok 2013 byl schválen 20. prosince 2012 ve výši 7 609 322 tis. Kč. Příjmy dosáhly objemu 6 280 193 tis. Kč, financování výše 1 329 129 tis. Kč. Byl zahrnut i zůstatek finančních prostředků hospodaření z roku 2012 ve výši 492 394 tis. Kč. Zapojeny byly také finanční prostředky ze Státního fondu životního prostředí ve výši 20 000 tis. Kč a na akce spolufinancované z evropských zdrojů v celkové výši 1 407 877 tis. Kč byl přijat úvěr

ve výši 970 219 tis. Kč u Československé obchodní banky, a. s. Největší část tvořily dotace ministerstva školství na financování přímých nákladů na vzdělávání ve školách a školských zařízeních, která zřizuje kraj a obce.

Jak informoval hejtmán, celkový zůstatek na bankovních účtech k 31. prosinci 2013 činil 1 815 183 tis. Kč. Zůstatek je za prvé vytvořen vyšším plněním příjmů oproti výdajům a za druhé se neuskutečnily některé víceleté rizikové projekty.

Zazněla informace o úpravách rozpočtu kraje za rok 2014 a analýza rozpočtových možností Moravskoslezského kraje na roky 2014-2016. Důležitý bude objem finančních prostředků v oblasti dopravy a cestovního ruchu.

Dále byl předložen návrh na založení obchodní společnosti na podporu cestovního ruchu v MSK s názvem Moravian-Silesian Tourism, s. r. o. Dle sdělení hejtmána jde o sladění postupu regionů v kraji a také o souvislost s legislativními změnami.

Důležitým materiálem, který zastupitelstvo kraje schválilo, byla Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Moravskoslezském kraji za školní rok 2012/2013.

Schválen byl i návrh na vyhlášení Programu podpory malých a středních podniků v Moravskoslezském kraji, který je realizován prostřednictvím mikropůjček II.

*Ing. Jaroslav Kala,
krajský zastupitel,
místostarosta*

Školství

Den Země žáci oslavili úklidem zahrady Hedvy

Ve čtvrtek 24. dubna uskutečnila Základní škola, Školní náměstí 1,

akci ke Dni Země - úklid v zahradě Hedvy. S pomocí učitel-

ského sboru a žáků všech našich tříd se nám podařilo uklidit velký

kus plochy za zahradou. Počasí nám přálo, a tak jsme si společně

užili velice krásný a smysluplný den. Nikdo z nás by nevěřil, že naplníme odpadky více než dvanaásť pytlů. Mezi zajímavé kousky z našich objevů patří především dvě nádrčky od WC, dětské kolo a spousta neskutečně velkých kusů igelitů. Sesbírali jsme obrovské množství PET lahví i lahví skleněných, mnohdy dokonce plných různých obsahů. Často jsme také nacházeli skleněné střepty, které mohou poranit nejen lidi, ale také zvířata, která se v těchto místech pohybují, ne-

mluvě o psích miláčcích, kteří se tu často vyskytují v doprovodu

svých majitelů. K těm ale také mívá připomínka, že nestačí pou-

ze po svých psech sesbírat výkaly, ale také tyto sáčky dopravit do odpadkových košů. Protože pak je tato činnost docela zbytečná - jak se několikrát přesvědčili naši žáci při úklidu.

Je až zarážející, kolik se toho našlo od naší poslední akce, která se konala ve stejných místech přede dvěma lety. Všem žákům děkujeme za velké nasazení a společně budeme doufat, že příště nás tam už nebude potřeba.

Foto a text: Bc. M. Štepaníková, ZŠ Rýmařov, Školní nám.

27. - 28. května
Sběr starého papíru
7.00 – 7.40
14.30 – 17.00
Místa sběru: ZŠ Jelínkova ZŠ 1. máje

Kvalita sběrového papíru: noviny, letáky, časopisy, knihy bez tuhé vazby, knihy s měkkou vazbou, použitý kancelářský papír, tiskopisy, použité sešity, staré písemky, balíčky či krabice do hmotnosti 10 kg, pokud možno doma zvážené

Sběr nesmí obsahovat: fólie, jiné plasty, kovové součásti (např. kovové zakladače v šanonech), role (tzv. dutinky) aj.

Juniorský maraton a Velikonoční turnaj v košíkové 2014

Po úspěších naší školy v okresním přeboru ve futsale a odbíjené hochů, kde jsme vybojovali vždy druhé místo, odjeli nejlepší

běžci 10. dubna na krajské kolo Juniorského maratonu do Olomouce. Na trať dlouhou 4 219 metrů vyběhla dvě školní družstva.

Tým tvoří deset běžců, každý musí uběhnout délku 4 200 m a poté předávkou vyslat na trať dalšího.

V letošním roce běželo celkem čtrnáct družstev z Olomoucka, Šumperska i Prostějovska. Žáci našeho prvního týmu se umístili na čtvrtém místě za běžeckými velmocemi z gymnázia v Olomouci, Šumperku a Zábřehu. Časem 2:51:26 zaostali za vítězem o devět minut. Druhé družstvo dosáhlo času 3:18:10. Oba naše týmy jsou mladé a mohou ve stejné sestavě startovat i příští rok, což je příslib pro možné vylepšení času i celkového výsledku.

V úterý 15. dubna se uskutečnil 12. ročník Velikonočního turnaje v košíkové hochů. Mezinárodního

soupeření se opět účastnilo Gymnasium z Ozimku, MSZTŠ a VOŠ z Opavy a naše dvě střední školy z Rýmařova. Českým družstvům se nedala upřít snaha a bojovnost, ale basketbalový um často chyběl. Polský tým všechna družstva jednoznačně převyšoval ve všech aspektech a zaslouženě vyhrál. Zbylé týmy byly zcela vyrovnané a o pořadí rozhodla momentální forma. Na místě druhém skončila škola z Opavy, třetí byla pořádající škola Gymnázium a SOŠ, čtvrtá SSOŠ Prima. Děkuji za bezchybný výkon rozhodčím R. a J. Musilovi, poděkování patří též městu Rýmařovu za dotaci na uspořádání této sportovní akce.

Foto a text: Mgr. Petr Staněk, Gymnázium a SOŠ Rýmařov

Wellness den na Primě

Soukromá střední odborná škola Prima připravila na čtvrtek 24. dubna akci pod názvem Wellness den. Připraveny byly masáže, měření tlaku, tuku, BMI i nejrůznější přednášky o zdraví, zdravé výživě i správném cvičení.

Studenti 3. a 4. ročníků oboru Masérství, lázeňství a wellness Soukromé střední odborné školy Prima ve spolupráci s vedením školy a pod dohledem svých pedagogů připravili pro návštěvníky této akce od 14 do 19 hodin klasické nebo sportovní masáže, masáže lávovými kameny,

manuální lymfodrenáž, baňkování, taping, reflexní terapii nebo míčkování. Připraveno bylo také měření tlaku, tuku v těle, BMI a další.

Pro ty, kdo spíše vyhledávali teoretické poznatky, byla připravena přednáška lektorky Miroslavy Opršalové o prevenci zdraví pomocí diagnostických přístrojů - kondičního orgánového scanneru a přístroje Titanum - nebo přednáška Zdraví začíná na talíři aneb Nejčastější chyby ve stravování lektorky Lýdie Mihálové, dietní sestry a výživového poradce Studia Sport

a zdraví. Lektorka Marta Sedláčková prováděla vyšetření energetických drah pomocí přístroje Supertronic.

V praktické části programu seznámila zájemce lektorka zdravotní tělesné výchovy a instruktorka Čchi-kung Lýdie Švédíkové s ukázkami správného cvičení, které vede k odolnosti organismu proti nemocem, Petra Dobrevová předvedla ukázkou balančních cvičení na míčích a overbalech a učitel Daniel Šoltés demonstroval ukázkou bojových (úpolových) sportů ve školní tělesné výchově.

Odborné znalosti studentů oboru Masérství, lázeňství a wellness byly překvapivě nejen při praktických masáží, ale zejména při vyšetřování pohybového aparátu při bolesti zad a kloubů. Obor se řadí mezi žáky devátých tříd k vyhledávaným. Pro příštím školní rok připravila SSOŠ Prima nový vzdělávací program pro žáky devátých tříd pod názvem Masérství, lázeňství a fitness. V rámci studentské praxe přistoupila škola k otevření školního masérského salónu přímo v budově Soukromé střední odborné školy Prima na Sokolovské ulici v Rýmařově, jehož provoz by měl být zahájen 13. května, a to vždy v úterý a čtvrtek od 16 do 19 hodin. Zájemci o masáže se mohou objednat na telefonním čísle 554 211 812.

JiKo

Poslední benefiční koncert představil další muzikanty i hudební hosty

Čtvrtým a zároveň závěrečným benefičním koncertem vyvrcholil ve středu 23. dubna Festival souborů Základní umělecké školy v Rýmařově. V sále ZUŠ na Divadelní ulici se na finálovém benefičním koncertu Festivalu souborů, který podpořil Projekt Michalka, představili sólisté - žáci hudebních oborů ZUŠ, ale také rytmický orchestr, kytaristé, skupina Silent Shadows a v závěru vystoupila

jako host skupina Variace. Úvod koncertu patřil sedmičlennému souboru zobcových fléten, který si za klavírního doprovodu a bicích nástrojů připravil skladby Daniela Helbacha *Robot*, *Cowboy*, *Crazy Thing* a *Popcorn*. Dvě žákyně oboru hry na klavír potěšily posluchače čtyřruční hrou skladeb Milana Dlouhého *Touha* a Emila Hradeckého *Cha-cha-cha*. Autor-

skými skladbami *Signály*, *Ozvěny džungle* a *Samba* se prezentoval rytmický orchestr, v následující části koncertu pak vystoupili kytaristé ze Zuškabandu se skladbou *Romance* (anonym) a za doprovodu ředitele ZUŠ Jiřího Taufera zahráli jeho skladbu *Španělský tanec*.

Rocková skupina Silent Shadows, složená z žáků základní umělecké školy, si pro čtvrtý koncert připravila skladby Petra

Němce *The Street of Forever Sun* a *Sound of Glory*. Posledním vystupujícím na koncertu byl host - hudební a pěvecká skupina Variace, která se představila skladbou *Audite silete* M. Praetoriuse a spirituály *Ráchel* a *Táto, táto*.

Část výtěžku ze čtyř benefičních koncertů v rámci Festivalu souborů ZUŠ putovala na Projekt Michalka.

JiKo

Žáci ZUŠ připravili prezentaci o pobytu v Řecku

V pondělí 28. dubna pozvala Základní umělecká škola Rýmařov veřejnost na tiskovou konferenci věnovanou nedávnému studijnímu pobytu v Řecku. Do města Prosotsani se zástupci ZUŠ vydali na mezinárodní setkání v rámci projektu Networks.

V úvodu konference připomněl ředitel ZUŠ Rýmařov Jiří Taufer zahraniční aktivity, které škola rozvíjí v posledních letech. Díky mezinárodním projektům financovaným z evropských grantů už navázala kontakty se školami v Norsku, Dánsku, Litvě, Polsku, Německu, Itálii, Rumunsku či Turecku. Zpočátku se cest za hranice účastnili pouze pedagogové, poslední projekt Networks, financovaný z programu Comenius - Partnerství škol, ale

umožnil uspořádat studijní pobyt i pro žáky školy. V listopadu navštívili učitelé Turecko a na přelomu března a dubna i s pěticí žáků Řecko. Žáci hudebního a výtvarného oboru připravili z pořízených fotografií a videí prezentaci, jejímž prostřednictvím představili tuto jihoevropskou zemi a samotný projekt veřejnosti.

Všeobecné informace doplnili o vlastní zážitky a postřehy z workshopů a míst, která navštívili, kromě samotného Prosotsani, kde sídlí partnerská základní škola, také z měst Drama, sta-

rověkého Philipi, přímořské Kavaly nebo proslulé Soluně. S nadsázkou zachytili kromě pamětihodností také některé kuriozity, místní folklór, atmosféru této části Řecka a mentalitu obyvatel, kteří jsou prý „milí, ale také hluční a flegmatičtí“, takže například jízdní rády nebo vyučovací hodiny ve škole jsou v Řecku spíš „orientační“.

„Díky projektu jsme se mohli podívat na místa, na která bychom se pravděpodobně nikdy nedostali, a mohli se setkat s úžasnými lidmi, o kterých bychom jinak

ani netušili, že existují,“ shrnuli své dojmy autoři prezentace Martin Nikl, Petr Němec, Kryštof Janoušek, Matěj Rampula a Adéla Kavková. „Komunikace angličtinou byla zajímavá, obtížná a někdy i trochu zábavná, co se přízvuku některých jedinců týče,“ dodávají s lehkou ironií.

Prezentaci doprovázela dvě hudební vystoupení - flétnistky Nely Brulíkové s klavírním doprovodem Lenky Janouškové a školní kapely Silent Shadows. Součástí bylo i promítání animovaného filmu *Ikarův pád*, který v Řecku podle známé báje vytvořil mezinárodní tým žáků pod vedením učitelek výtvarného oboru Marty Kohoutkové a Kamily Hýžové.

Fota: archiv ZUŠ

Podle slov Jiřího Taufera umožňují podobné projekty nejen navázat mezinárodní kontakty a získat zkušenosti v zahraničí, ale také srovnávat úroveň vzdělávání v různých zemích Evropy. Z toho podle jeho soudu vychází to české jako jedno z nejkvalitnějších. „Nejvíce vzdělané, vy-

chované a na život připravené děti jsou z Německa a České republiky. Naše děti se umí bez problémů zapojit do všech aktivit, jsou šikovné, umí výborně anglicky a chodí všude včas, což třeba v Řecku nebo Turecku není obvyklé,“ pochválil české žáky Jiří Taufer. Samotný systém čes-

kého uměleckého vzdělávání je podle něj výjimečný: „Najít partnera pro ZUŠ v Evropě je velký problém. Umělecké školství jako u nás funguje pouze v Maďarsku a Finsku.“ Přesto se škole daří rozvíjet vztahy se základními a středními školami v zahraničí, které umělecké

předměty zahrnují do vzdělávacího programu. V rámci projektu Networks se zástupci rýmařovské ZUŠ vydají v příštím školním roce ještě do Německa a Portugalska a naposledy se jeho účastníci sejdou příští rok v dubnu v Rýmařově.

ZN

Rocková kapela zahrála se zlínskou cimbálovkou

Neutuchající aktivity Základní umělecké školy v Rýmařově přinesly posluchačům další umělecký zážitek, tentokrát v podobě Práteleckého koncertu, na kterém vystoupila v neděli 4. května jako host cimbálová muzika Strunka Zlín ze Základní umělecké školy ve Zlíně společně s rockovou kapelou ZUŠ Rýmařov.

Partnerství mezi rýmařovskou a zlínskou základní uměleckou školou trvá již pár let a školy navzájem uspořádaly několik výměnných koncertů. Nedávno koncertoval rýmařovský Zúška-band s pěveckým sborem dospělých Vox montana ve Zlíně.

Neděle 4. května, sál ZUŠ do posledního místa obsazený rýmařovskými posluchači. Ti přišli na společný koncert, na kterém obě školy prezentovaly devadesátiminutový výběr ze svého repertoáru. Zlínská Strunka, která byla založena v roce 2005 při ZUŠ Zlín,

přijela s výběrem písní z Valašska a nebyla by to cimbálovka bez dokonalé hry na tento pro naše posluchače atraktivní nástroj, který střídavě a hlavně bravurně ovládaly cimbalistky Denisa Vlčková a Tereza Preiningerová. Někteří muzikanti - houslisti, klarinetista nebo basista - hrají v kapele sedm či osm let, jiní teprve dva roky, nebo dokonce čtyři měsíce.

Program sestával převážně z lidových písní. Zazněly například *A vy páni muzikanti*, *Nedaleko Rousínova*, *Šla děvečka*, *V tom klobúčkém hájí* nebo *Oj letěla bílá hus*, *Svatební písně z Vizovicka* a premiéru na rýmařovském koncertu měly skladby *Ej koně a Nechodívaj k nám*. K vrcholným vystoupením krojované Strunky patřila dvě sóla na cimbál - *Bulharský tanec* a *Čardáš a moll*, za které cimbalistky zlínské ZUŠ sklídily velký aplaus, stejně jako ce-

lá Strunka za své vystoupení, které na vyžádání publika museli muzikanti nastavit přidavkem *Sedí ptáček*.

Po vystoupení hostů dostali příležitost rockeři ZUŠ Rýmařov, kteří zahráli sedm skladeb. Posluchači, kteří na koncerty ZUŠ chodí pravidelně, mohli některé z nich slyšet například na jednom z benefičních koncertů Festivalu souborů. Zazněly skladby White Stripes, Ozzyho Osbourne, Bobyho Dylana, Nirvany, Davida Bowieho, George Gershwin a The Black Keys. Stejně jako hosté i naši rockeři sklídili zasloužený potlesk.

Ve finále Práteleckého koncertu přišlo hudební vyvrcholení - cimbálovka a rockeři zahráli společně skladbu *Kdyby byla Morava*.

A pokud se někdo domníval, že cimbál s rockem nejdou dohromady, byl nucen změnit názor. Oběma hudebním tělesům to výborně ladilo a právem si vysloužila skandovaný potlesk. Na úplný závěr dostali muzikantské slovo hosté a na rozloučenou zahráli a zazpívali klasickou lidovou *Beskyde, Beskyde*. Ředitelka zlínské ZUŠ Martina Hnilíčková poděkovala řediteli ZUŠ Rýmařov Jiřímu Tauferovi za možnost prezentovat se v Rýmařově a vyslovila upřímný obdiv nad skvělým a početným obecenstvem.

Rýmařovské publikum může žít v naději, že se s cimbálovkou i dalšími nadanými hudebníky zlínské ZUŠ uvidí v nejbližší době znovu.

JiKo

Římskokatolická farnost Rýmařov a
Základní umělecká škola Rýmařov

Vás zvou na

VARHANNÍ KONCERT

v rámci Noci kostelů

23.5.2014 v 17 hodin

kostel sv. archanděla Michaela v Rýmařově

RÝMAŘOV
ZUŠ

První máj byl filmu čas

Fanoušci amatérského a studentského filmu strávili vlahý prvomájový večer nikoli pod rozkvetlými stromy, ale v přítomnosti rýmařovského kinosálu, na filmovém večeru, jehož hlavním protagonistou byl mladý režisér a student filmové a divadelní vědy Marek Čermák. Přehlídka krátkých snímků rýmařovského rodáka zachytila jeho režisérský vývoj od prvních pokusů s kamerou po tvorbu studentských filmů, které se on i jeho spolužáci věnují ve volném čase při studiích v Olomouci.

Marek Čermák přilnul k filmařině už na rýmařovském gymnáziu. Zrod jeho zájmu o kouzlo pohyblivých obrázků publiku objasnil coby osoba nejpovolnější jeho tehdejší profesor a velký cinefil Vladimír Stanzel. Zsvěcení díky němu vědí, že u kolébky Markova režijního osudu stáli Harry Potter, Arnie Schwarzenegger, Hannibal Lecter a Jásir Arafat.

Filmovému maratonu předcházela

ještě drobná divadelní záležitost z dílny českotřebovského Dua podprůměrných, dvojice Markových kolegů z Palackého univerzity Ondřeje Čížka a Davida Petráže. Politicky laděný skeč o přímé volbě „hlavice státu“ s nedozírnými následky nesl jednoduchý název *Kandidát*.

První půlku přehlídky tvořily snímky z dřevných dob; dvouminutovka *Nebezpečí ve výtvarce* (2006) byl vůbec prvním veřejnějším dílkem studia VGF (Very Good Films) Marka Čermáka a jeho přátel z gymnázia. Vznikl jako domácí úkol do výtvarné výchovy a záhy slavil úspěch na mezinárodní soutěži. Ve zdech rodného gymnázia se odehrává i horor *Škola v noci* (2006), z nějž dle soudu autorů „stísňená atmosféra prázdného gymnázia, vytríbené psychologické herectví Lubomíra Tesaře a nejvíce filmových chyb na jednu minutu stopáže dělají téměř klasiku žánru“.

V trilogii *Game Over I-III* (2007, 2008, 2010-2014) se tým VGF značně rozrostl a vydal se z potměných interiérů do ulic Rýmařova. Příběhy neohrožených smažičů PC her tentokrát obohatily filmové triky v podobě přestřelek, výbuchů a soubojů se světelnými meči. Ve třetím díle trilogie Marka Čermáka v roli režiséra vystřídal David Růžička a výsledek měl na prvomájové přehlídce světovou premiéru. První blok uzavřel lehce kontroverzní *Pékument* (2009), hraný dokument o natáčení pornofilmu. Druhou část přehlídky vyplnily čtyři snímky „Olomoucké nové vlny“, tedy Marka Čermáka a jeho kolegů Lukáše Masnera a Jana Haluzy, které vznikly v letech 2012-2013. Po sérii ryze amatérských, byť stále lepších a vyvíjejících se filmů rýmařovského období nastoupily snímky zcela jiné poetiky a téměř profesionální úrovně. Marek nabídl miniaturu

Nebýt sám o osamělém stárnutí s nestorem rýmařovského ochotnického divadla Vratislavem Konečným v hlavní roli. Druhý Markův snímek *Hrdina* podobně nahlíží do psychologie dospívajících a jejich touhy zaujmout okolí. *Amanita Flachbartii* Lukáše Masnera i *případ pro Jáchyma Semše* Jana Haluzy už stopáží spadají ke středometrážním filmům s rozvinutým příběhem. V prvním z nich se osudové setkání trojice mužů - zkrachovalého účetního Luboše, bezdomovce Lubora a revizora Libora - rozvine v antiutopickou satiru o hledání bohatství a štěstí. Poslední film přehlídky zase nabídl retrodetektivku s komiksovou inspirací. Prvomájová filmová přehlídka filmů Marka Čermáka a jeho přátel pobavila publikum, povzbudila hrdost patriotů a filmové fanoušky naplnila jistou nadějí, že české filmařské umění čeká zajímavá budoucnost. ZN

Dvě třetiny kontrolovaných řidičů spáchaly dopravní přestupek

Foto: PČR Bruntál

V pátek 25. dubna proběhla na Bruntálsku krajská a okresní dopravní akce. Policie se zaměřila zejména na dodržování povolené rychlosti, správné předjíždění, způsob jízdy a dodržování zákazu požívání alkoholických

nápojů a jiných návykových látek. Do akce se zapojily dvě desítky policistů ze služby dopravní a pořádkové policie, ale také krajští kolegové.

Policisté během čtyř hodin zkontrolovali přes devět desítek vozidel. Zjistili celkem 61 dopravních přestupků, které ve většině případů vyřešili udělením blokové pokuty (celková výše pokut dosáhla skoro 50 tisíc korun). Tři přestupky policisté oznámili příslušnému správnímu orgánu k projednání. Nejčastějším prohřeškem bylo překročení zákonem povolené rychlosti.

Zloděj stavitel

Rýmařovští policisté šetří krádež stavebního materiálu ze stavby v Mirotínku. V první polovině dubna se neznámý pachatel násilím vloupal do rozestavěného domu, ze kterého

odcizil hliníkový žebřík, drenážní trubky a stovku dřevěných frézovaných plotových dílců. Před domem ještě vzal dřevěné hranoły a plotové sloupky a z dřevěné kůlny pět rolí pletiva a dřevěnou lavici. Majiteli způsobil škodu za cca 35 tisíc korun.

Z jednoho sklepa nevzal nic, z druhého kolo i s přilbou

Místní policisté šetří vloupání v bytovém domě v Rýmařově. V průběhu sobotních dopoledních hodin 26. dubna vnikl pachatel násilím do dvou sklepů. Jeden prohledal, nic ale nevzal, z druhého odcizil horské kolo MRX červené metalízy s černými doplňky, tachometrem, taškami a přilbou s motivem bílé lebky s překříženými hnáty. Majiteli způsobil škodu za 12 tisíc korun.

komisař por. Bc. Pavla Tušková

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Lubomír Tábořský - Rýmařov	80 let
Otto Spitzer - Rýmařov	81 let
Jaroslav Stránský - Rýmařov	82 let
Růžena Mlčúchová - Rýmařov	83 let
Veronika Ujfaluši - Janovice	83 let
Jana Cinková - Rýmařov	83 let
Jiří Lašák - Rýmařov	84 let
Juraj Furiš - Janovice	84 let
Florica Ftáčková - Rýmařov	84 let
Marie Hlebová - Rýmařov	84 let
Juraj Gajdoš - Janovice	89 let

Rozloučili jsme se

Vlasta Jarošová - Rýmařov	1934
Karel Hanuš - Rýmařov	1925
Šarlota Gajdošová - Malá Štáhle	1929
Alžběta Tichá - Dolní Moravice	1933
Antonín Langer - Dolní Moravice	1946
Marie Gerlichová - Horní Město	1923
Eliška Sláviková - Rýmařov	1936
Ondřej Lašák - Stříbrné Hory	1928

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

V pátek 2. května jsme se naposledy rozloučili
s **Kateřinou Minichovou.**

Rodiče děkují za projevenou účast všech blízkých a známých
a také za květinové dary.

Štefan Štulo s rodinou

Městská knihovna Rýmařov

Městská knihovna Rýmařov – Galerie u stromu poznání

chrámové (ne)ticho

výstava fotografií českých
a polských církevních památek

2. – 31. května 2014

Servis služeb

Krytý bazén Břidličná

Plavání pro veřejnost v květnu

Pondělí 14.00 - 17.00	Úterý 14.00 - 20.00
Středa 14.00 - 17.00 18.30 - 20.00	Čtvrtek 14.00 - 19.00
Pátek 14.00 - 20.00	Sobota 13.00 - 20.00
Neděle 13.00 - 20.00	

V pondělí a čtvrtek aerobik od 18.45 do 19.45

**Oddíl plaveckých sportů MOS Břidličná zahájil nábor
do plaveckého oddílu.**

Každý týden v pondělí a středu od 17.00 do 18.30

Pozor! Změna provozní doby sauny v krytém bazénu:

Úterý 14:00 - 20:00	Sobota 13:00 - 20:00
Pátek 14:00 - 20:00	Neděle 13:00 - 20:00

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

Úprava otevírací doby:

Po - Pá 16.00 - 21.00, So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

Děti do 3 let zdarma, zvýhodněné rodinné vstupné.

**Každá třetí středa v měsíci je od 19 do 21 hodin
vyhrazena v Aquacentru Slunce vyznavačům naturismu.**

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě **KAVÁRNIČEK** každé liché úterý
v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově.
Začátek vždy ve 13.30. Ukončení posezení 15.30-16.00.
Kdo není schopen dojít do kavárny, může využít odvoz
v den setkání ve 13.30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje.
Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity,
které byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček v 1. pololetí 2014

(každý lichý týden v úterý):

20. 5., 3. 6., 17. 6.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

Pondělí - pátek:	9.00-12.00; 13.00-17.00
Sobota:	9.00-12.00; 13.00-16.00
Neděle:	13.00-16.00
Telefon 554 212 381, email: info@rymarov.cz	

Výrobky

ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Okružní 10, Rýmařov

Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov

Potraviný Lazarec, Opavská 24, Rýmařov

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Naděje je paměť, která touží. *Honoré de Balzac*

Čtyři medaile pro Neilu

V neděli 27. dubna Neila opět předvedla, že má ve světě belly dance stále významné místo. Taneční skupina se vydala hned na dvě soutěže, a to na Mistrovství Moravy CDO v Přerově a na krajské postupové kolo Světla Orientu v Kopřivnici. Den to byl náročný, ale všechny tanečnice jej zvládly úžasně a tímto jim moc děkujeme za krásná vystoupení.

V neděli nás na Světle Orientu reprezentovalo šest skladeb. **Roztančené jaro** (kategorie děti do 8,5 roku) v choreografii Andrey Černé a Regíny Jánské porota odměnila bronzovou medailí a krásným 3. místem.

Kočky z Orientu (kategorie 8,5 - 11,5 let) v choreografii Mgr. Dagmar Gajdošové rovněž získaly bronzovou medaili a 3. místo. Vystoupení **Živly** (kategorie 11,5 - 14,5 let) opět v choreografii Mgr. Dagmar Gajdošové bylo pro některé tanečnice úplně prvním soutěžním, přesto jej zvládly bravurně. **The Battle Between Good and Evil - Souboj mezi dobrem a zlem** (kategorie 11,5 - 14,5 let) v choreografii Andrey Černé a Regíny Jánské vybojoval stříbrnou medaili a druhé místo. Tato choreografie zároveň získala na Mistrovství Moravy CDO v týž den zlatou medaili a první místo. Na soutěži dále vystoupila choreografie Andrey Černé a Michaely Štefelové **Raks Bedeya** (kategorie 14,5 - 20,5 roku) a **Ticho** od Šárky Kastnerové v kategorii dospělých.

Všem tanečnicím ještě jednou děkujeme za reprezentaci, blahopřejeme ke krásným výsledkům a přejeme hodně štěstí do republikových kol - Světla Orientu v Uherském Ostrohu a Mistrovství ČR CDO v Táboře.

Kamila Cimbotová

Foto: Patricie Foltýnová

AKADEMIE MATEŘSKÝCH ŠKOL dne 16. 5. 2014

Sál Střediska volného času Rýmařov
16.00 - zahájení akademie

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

CZ PI Cíl 3 / CeI 3
2007-2013

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČOVÁNÍ HRANICE / PRZEKRAČANIE GRANIC

"Kulturním szlakiem pogranicza / Kulturní stezkou pohraničí", reg. č. PL.3.22/2.2.00/12.03420.

Známa i neznámá výročí

9. 5. Den Evropy - upomínka na historický den roku 1950, kdy tehdejší francouzský ministr zahraničních věcí Robert Schuman poprvé veřejně přednesl svůj návrh na založení Evropského společenství uhlí a oceli - označován též jako Schumanův den
9. 5. 1924 nar. **Bulat Okudžava**, ruský spisovatel a hudebník (zemř. 12. 6. 1997) - 90. výročí narození
10. 5. 1969 zemř. **Josef Váchal**, grafik, řezbář a prozaik (nar. 23. 9. 1884) - 45. výročí úmrtí
11. 5. Svátek matek (druhá květnová neděle) - slaví se od roku 1914, kdy ho na návrh prezidenta Woodrowa Wilsona schválil kongres USA
11. 5. 1904 nar. **Salvador Dalí**, španělský malíř, grafik a spisovatel (zemř. 23. 1. 1989) - 110. výročí narození
12. 5. 1739 nar. **Jan Křtitel Vaňhal**, skladatel (zemř. 20. 8. 1813) - 275. výročí narození
12. 5. 1884 zemř. **Bedřich Smetana**, skladatel, dirigent a pianista (nar. 2. 3. 1824) - 130. výročí úmrtí
14. 5. 1924 nar. **Eduard Petiška**, spisovatel a překladatel, autor knih pro děti (zemř. 6. 6. 1987) - 90. výročí narození
15. 5. Mezinárodní den rodiny - slaví se z rozhodnutí OSN od roku 1993
16. 5. 1909 nar. **František Kožík**, spisovatel (zemř. 5. 4. 1997) - 105. výročí narození
17. 5. 1944 zemř. **Milena Jesenská**, publicistka, prozaička a překladatelka (nar. 10. 8. 1896) - 70. výročí úmrtí
17. 5. 1989 zemř. **Ota Hofman**, prozaik a scenárista (nar. 10. 4. 1928) - 25. výročí úmrtí
20. 5. 1799 nar. **Honoré de Balzac**, francouzský prozaik (zemř. 18. 8. 1850) - 215. výročí narození
21. 5. 1844 nar. **Henri Rousseau**, francouzský malíř (zemř. 2. 9. 1910) - 170. výročí narození
21. 5. 1974 zemř. **Jaroslav Marvan**, herec (nar. 11. 12. 1901) - 40. výročí úmrtí
22. 5. 1859 nar. **Arthur Conan Doyle**, anglický prozaik, tvůrce detektivních příběhů (zemř. 7. 7. 1930) - 155. výr. nar.
22. 5. 1939 zemř. **Jiří Mahen**, vl. jm. Antonín Vančura, spisovatel, knihovník a režisér (nar. 12. 12. 1882) - 75. výročí úmrtí

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU ZVE NA VYSTAVU BAREVNÝCH FOTOGRAFÍ ZE SOUTĚŽE

O cenu Karla Schinzela

Vernisáž a předání cen autorům 17. 5. 2014 v 16:00

Výstava vybraných prací
Středisko volného času Rýmařov 17. 5. – 14. 6. 2014

více informací na schinzel.svcrymarov.cz

CZ PI Cíl 3 / CeI 3
2007-2013

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČOVÁNÍ HRANICE / PRZEKRAČANIE GRANIC

"Kulturním szlakiem pogranicza / Kulturní stezkou pohraničí", reg. č. PL.3.22/2.2.00/12.03420.

Kino Rýmařov

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc

KVĚTEN

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel. 739001474, WWW.KINORYMAROV.CZ

Čtvrtek 1. 5. v 18:00
SpsfMČVGFaof, aneb...

Svátek práce s filmy Marka Čermáka, VGF a olomouckých filmařů. Projektce (již brzy slavného) rodáka rýmařovského a jeho přátel.
Menu: Nebezpečí ve výrobce, Game Over, Škola v noci, Game Over 2, Pékument, Hrdina, Nebýt sám, Amanita Flachbartii, Případ pro Jáchyma Semíše.
A možná jedna světová premiéra!
všem přístupno, vstupné 50,-!!!!!!!!!!!!!!

Sobota 17. 5. v 19:00
GODZILLA

/ USA / 2014 / akční, dobrodružný, 119 min. **3D**
Nejnámější impozantní monstrum na světě se ve filmu postaví proti zlym nestvůram ohrožujícím samou existenci lidstva, kterým vdechla život vědecká arrogance lidí.
Režie: G. Edwards, **Scénář:** M. Borenstein, **Kamera:** S. McGarvey, **Hudba:** A. Desplat
Hrají: A. Taylor-Johnson, B. Cranston, E. Olsen, J. Binoche, D. Strathairn, K. Watanabe, Al Sapienza, S. Hawkins a další.
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 130,-

Pátek 2. 5. v 19:00
JEDNA ZA VŠECHNY

/ USA / 2014 / komedie, 109 min.
Pomsta tří zhrzených žen není žádná sranda...
Režie: N. Cassavetes, **Scénář:** M. Stack, **Kamera:** R. Fraisse, **Hudba:** A. Zigman
Hrají: C. Diaz, K. Upton, L. Mann, N. Coster-Waldau, T. Kinney, N. Minaj a další.
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 110,-

Středa 21. 5. v 19:00
STOLETÝ STAŘÍK, KTERÝ VYLEZL Z OKNA A ZMIZEL

/ Švédsko / 2013 / dobrodružný, komedie, 114 min.
"Věci jsou tak, jak jsou a budou tak, jak budou." To je motto švédského pana Karlssona, jehož životní příběh je bez přehánění pozoruhodný.
Režie: F. Hergren, **Scénář:** F. Hergren, H. Ingemansson, **Kamera:** G. Hallberg
Hrají: Robert Gustafsson, Ivar Wiklander, David Wiberg a další.
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

Sobota 3. 5. 2D v 16:00
Středa 7. 5. 3D v 19:00

THE AMAZING SPIDER-MAN 2 **3D**
/ USA / 2014 / akční, fantasy, 142 min.
A máme tady opět úžasného Spideyeho...
Režie: M. Webb, **Scénář:** A. Kurtzman, **Kamera:** D. Mindel, **Hudba:** H. Zimmer
Hrají: A. Garfield, E. Stone, F. Jones, J. Fox, S. Gadon, a další.
/ český dabing / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: dosp.: 140,-/165,- 3D / děti 105,-/140,- 2D

Pátek 23. 5. a Sobota 24. 5. v 19:00
BONY A KLID 2

/ ČR / 2014 / drama, 90 min.
Ullice v centru Prahy patřily jim, vydělávali hodně peněz a divoce je utráceli. Co ale dělá partička někdejších veksláků dnes?
Režie: V. Olmer, **Scénář:** V. Olmer, **Kamera:** K. Fairaisl, **Hudba:** O. Soukup
Hrají: J. Potměšil, V. Jeníková, R. Skamene, J. Prachař, F. Švihlík, J. Nedorost, M. Kopečný a další.
/ v českém znění / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

Sobota 3. 5. v 19:00
DIVERGENCE

/ USA / 2014 / sci-fi, akční, dobrodružný, 139 min.
Ve světě budoucnosti jsou lidé rozděleni na pět frakcí podle svých dobrých vlastností. Každá vyznává jiné hodnoty, společně ale vytvářejí harmonický celek. Jenže hlavní hrdinka Tris do žádné škatulky nezapadá...
Režie: N. Burger, **Scénář:** E. Daugherty, V. Taylor, **Kamera:** A. H. Küchler, **Hudba:** Junkie XL
Hrají: S. Woodley, K. Winstel, M. Teller, R. Stevenson, A. Elgort, M. Q., Z. Kravitz a další.
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 110,-

Sobota 24. 5. 3D v 16:00
Neděle 25. 5. 2D v 9:30
KHUMBA

/ Jižní Afrika / 2013 / dobrodružný, animovaný, 85 min.
Zebra Khumba byl už od narození terčem posměchů svého stáda, protože se narodil napůl pruhovaný a napůl bílý. Navíc když začalo období sucha, přibuzní Khumbu obvinili, že je prokletý a že je příčinou všech nepřijemností. Stádo v čele s jeho otcem ho tedy vyhnalo...
Režie: A. Silverston, **Scénář:** R. D. Donne, A. Silverston, **Hudba:** B. Relief
/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 3D: 130,- 2D: 100,-

Pátek 9. 5. a SOBOTA 10. 5. v 19:00
HANY

/ ČR / 2014 / komedie, drama, 90 min.
Jde o jednoduchý pohled na lidi, kteří by chtěli být komplikovaní, ale nejsou. Je to taková zběsilá jízda na horské dráze o vášni a morálce, ale také o pivu, manželkách a jejich synech.
Režie: M. Samir, **Scénář:** M. Samir, **Kamera:** M. Žiaran, **Hudba:** B. Carloff
Hrají: J. Kocman, H. Vagnerová, T. Vítů, O. Malý, P. Tomicová, J. Schneiderová, M. Sieczkowski a další.
/ v českém znění / mládeži přístupný od 15 let / vstupné: 100,-

Středa 28. 5. v 19:00
X-MEN: BUDOUCÍ MINULOST

/ USA / 2014 / akční, fantasy, sci-fi, 120 min.
Zmutovaným hrdinům X-Men hrozí definitivní zánik. Jejich rasa byla vždy na pokraji vyhynutí, ale teď je ta hrozba ještě reálnější než kdy jindy.
Režie: B. Singer, **Scénář:** S. Kinberg, **Kamera:** N. T. Sigel, **Hudba:** J. Ottman
Hrají: H. Jackman, M. Fassbender, J. Lawrence, I. McKellen, J. McAvoy, E. Peters, H. Berry a další.
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

Sobota 10. 5. v 16:00
VIOLETTA-KONCERT

/ USA / 2014 / hudební, 96 min.
Exkluzivní koncertní show největších hvězd seriálového hitu TV stanice Disney Channel – Violetta. Violetta Koncert byl natočen v prostorách Mediolanum Forum v italském Miláně. Vystupuje zde dvanáct seriálových postav, které předvádějí největší hudební hity první a druhé řady televizního seriálu.
Režie: Matthew Amos
Hrají: herci seriálu Violetta
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný / vstupné: 120,-

Pátek 30. 5. v 19:00
X-MEN: BUDOUCÍ MINULOST **3D**

/ USA / 2014 / akční, fantasy, sci-fi, 120 min.
Zmutovaným hrdinům X-Men hrozí definitivní zánik. Jejich rasa byla vždy na pokraji vyhynutí, ale teď je ta hrozba ještě reálnější než kdy jindy.
Režie: B. Singer, **Scénář:** S. Kinberg, **Kamera:** N. T. Sigel, **Hudba:** J. Ottman
Hrají: H. Jackman, M. Fassbender, J. Lawrence, I. McKellen, J. McAvoy, E. Peters, H. Berry a další.
/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 150,-

Středa 14. 5. v 19:00
RANHOJIČ

/ Německo / 2013 / historický, drama, dobrodružný, 150 min.
Mladý Rob Cole má velmi zvláštní schopnost: je schopen vycítit, když má někdo zemřít. Po smrti obou rodičů se Roba ujímá právě jeden z potulných ranhojičů a během společných cest se z Roba stává jeho učedník.
Režie: P. Stölzl, **Scénář:** J. Berger, **Kamera:** H. Bogdanskí, **Hudba:** I. Frenzel
Hrají: T. Payne, B. Kingsley, S. Skarsgård, O. Martínez, E. Rigby, E. M'Barek, F. Yardim, M. Khoury a další.
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 100,-

Sobota 31. 5. v 16:00
GODZILLA

/ USA / 2014 / akční, dobrodružný, 119 min.
Nejnámější impozantní monstrum na světě se ve filmu postaví proti zlym nestvůram ohrožujícím samou existenci lidstva, kterým vdechla život vědecká arrogance lidí.
Režie: G. Edwards, **Scénář:** M. Borenstein, **Kamera:** S. McGarvey, **Hudba:** A. Desplat
Hrají: A. Taylor-Johnson, B. Cranston, E. Olsen, J. Binoche, D. Strathairn, K. Watanabe, Al Sapienza, S. Hawkins a další.
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný od 12 let / vstupné: 100,-

Sobota 17. 5. v 16:00 a Neděle 18. 5. v 9:30
HURÁ DO PRAVĚKU

/ USA, Jižní Korea / 2012 / animovaný, 82 min.
Ernie, Max a Julia se ocitají v hnízde toho nejhoršího z nejhorších, T-rexe! K jejich překvapení se nestanou potravou, ale jsou bráni jako mláďata...
Režie: J. Kafka, Yoon-suk Choi, **Scénář:** J. Greco, A. Beechen, J. Park, Z. Rosenblatt
Hudba: S. Barton
/ český dabing / mládeži přístupný / vstupné: 100,-

Sobota 31. 5. v 19:00
WTF

/ Francie / 2014, komedie, 81 min.
Více jak deset let vydává Remi Gaillard různé ptákoviny a získal si tím mezinárodní věhlas. Je to hvězda – vtipný, pobuřující, francouzský Borat s 1.4. bilionů shlédnutí.
Režie: R. Frydman, **Kamera:** G. Piquard,
Hrají: R. Gaillard, N. Ferroni, A. Ivanov, S. Katan, F. Bruneau, G. Nardella a další.
/ v původním znění s titulky / mládeži přístupný / vstupné: 100,-

Městské muzeum a Galerie Octopus

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV,
GALERIE OCTOPUS VÁS ZVOU NA
VERNISAŽ VÝSTAVY MALEB

VLADIMÍR HALLA
AUDIENCE

V SOBOTU 3. KVĚTNA 2014 V 16 HODINÁCH

3. 5. – 28. 5. 2014

Městské muzeum Rýmařov
ve spolupráci s
Římskokatolickou farností Rýmařov

Vás v rámci

NOCI KOSTELŮ
srdečně zve do

KAPLE V LIPKÁCH
v Rýmařově

v pátek **23. 5. 2014**

17:00-19:00 komentované prohlídky
19:00 koncert Bernardíni Břidličná
20:00-22:00 komentované prohlídky

www.muzeumrymarov.cz
facebook: Městské muzeum Rýmařov

Projekt „Muzium – kulturní křižovatka“ je spolufinancován z fondu kulturních dědiček Evropské unie prostřednictvím Ministerstva kultury ČR.

Městské muzeum Rýmařov vás a Vaše děti zve na

Muzejní noc na téma

Staré pověsti české

v pátek **16. května**

Program:

17:00 Maňáskové divadlo Šternberk
(Štěpán Rábeňka, Jak pejsek o kožíšku myl poulažu, Zajíc, líška a kohout)

18:00 soutěže pro děti

19:30 Michal Fidler: bubnový koncert

Projekt „Muzium – kulturní křižovatka“ je spolufinancován z fondu kulturních dědiček Evropské unie prostřednictvím Ministerstva kultury ČR.

Městské muzeum Rýmařov Vás zve na

Muzejní noc
v sobotu 17. 5.

18:00 přednáška Bc. Michala V. Fudala
Erotika v dějinách výtvarného umění

19:15 komentovaná prohlídka muzejní expozice

www.muzeumrymarov.cz
facebook: Městské muzeum Rýmařov

Audience Vladimíra Hally a Kresby Lenky Schwarzové

V sobotu 3. května v muzeu proběhla vernisáž výstavy Audience Vladimíra Hally, v rámci níž byla slavnostně zahájena také výstava Kresby Lenky Schwarzové. Galerie Pranýř nabízí ukázky plánů domů Rýmařovska z muzejního depozitáře.

Zatímco výstava staroveského, původem olomouckého malíře Vladimíra Hally je v historii rýmařovského muzea jeho sestou, Lenka Schwarzová (1971) zde vystavuje poprvé. Díla obou autorů spojuje téma člověka.

V malém sále velkoformátové pastely a kresby Lenky Schwarzové představují tváře starých mužů, asketů, olomouckých bezdomovců. Vedle těchto vzhledů do lidské psychiky zde visí expresivní obrazy znázorňující emoce strachu a úzkosti. Stejně tak *Narcis* či *Bakchus*, parafráze Pinkavových fotografií, doplňují cyklus o nadčasová témata naší kultury. Autorčiny starší práce vykazují prokreslenost, spíše tmavé odstíny zemitých barev a expresivně pojatý rukopis. Nové kresby v cyklu nainstalované na protější stěně jako by popíraly všechny řečené vlast-

nosti, a to jak svým výrazem, tak zobrazenými náměty. Líbezně akty ohraničené ostrou konturou s objemem a pozadím v naružovělých a nazelenalých pastelových tónech vykazují spíše malířský než kreslířský charakter. Autorka se tak z depresivního světa úzkosti, chudoby a askeze dopracovala do světa jemné a líbivé povahy. Obraz použitý pro plakát k autorčině výstavě - *Joint* - představuje vidinu, šalbu či krátkodobé pomatení mysli v podobě srostlice dvou ze sebe vystupujících hlav.

Velký sál vyplnily malby Vladimíra Hally (1949), které zachycují člověka nikoli osamělého, ale společenského. Zalidněné výjevy z palácových sálů i hospod pochybné pověsti v dobových i ryze moderních kulisách zachycují skupinky nejrůznějších lidských typů. Každý z nich zosobňuje určitý lidský charakter, ilustrují až karikují povahové vlastnosti či stavy mysli od povýšenců, intrikánů, našeptávačů a slídlilů přes mluvky a dobromyslné baviče po naivky a prostoduché krásy. Halla jako vý-

borný figuralista a portrétista nás zavádí do shakespearovského světa absurdity, pošetilosti, lži a klamu, ve kterém pouze tváře nabraly aktualizace. V renesančních kulisách objevujeme žijící politiky či umělce. Stejně tak hospodské obrázky se známými nebo neznámými tvářemi Hallových „kamarádů z mokré čtvrti“ poukazují na známé shakespearovské heslo, „že celý svět je jeviště“. Vladimír Halla nezesměšňuje, nekritizuje, pouze směšuje svět renesanční a barokní se současným, vždyť lidé jsou ve své podstatě stále stejní.

Třetí výstava, kterou na květen připravilo městské muzeum v Galerii Pranýř, doplňuje práce místních výtvarníků o artefakty technického rázu, které však nepostrádají estetické kvality.

Výstava jednoduše nazvaná *Plány* nabízí ukázky architektonických návrhů z dílen rýmařovských předválečných stavitelů, především Franze Plachta a Rudolfa Schuberta. Jejich autoři se svými stavbami nesmazatelně vryli do tvářnosti tohoto místa a zůstávají do ní zapsáni ve všech dodnes zachovalých budovách. Veřejné, obytné i tovární budovy vystavené podle jejich návrhů ještě dnes, po desetiletích devas-

tace, bourání a panelového boomu, uchovávají stopy vkusu původních obyvatel. Funkčnost se v nich prolíná s krásou a nepřebujelou zdobností, kterým se moderní stavby jen těžko mohou vyrovnat. Plány vystavené v Pranýři dávají nahlédnout do interiérů některých obytných domů, činžáků, do sálu původního kina, školy v Dolní Moravici nebo zaniklé kaple sv. Josefa na dnešním náměstí Svobody, nebo na fasádu hornoměstské továrny, která podobně jako další průmyslové podniky té doby působila nejen jako užitková stavba, ale i jako architektonicky hodnotné dílo.

Všechny tři výstavy v městském muzeu mohou návštěvníci vidět do konce května.

Michal Vyhlídal, ZN

Foto: archiv muzea

Plán výstav v městském muzeu

Galerie Octopus

Měsíc	Datum	Událost	Obsah	Místo
Květen	3. 5. – 28. 5.	Vladimír Halla – malby Lenka Schwarzová – kresby	Malby, kresby	Muzeum
Červen	31. 5. – 25. 6.	Chruďoš Valoušek	Knižní ilustrace, grafika	Octopus
Červenec	28. 6. – 23. 7.	Karel Konopka nebo Tomáš Polcar (Praha)	Drobné objekty, malby, grafika	Octopus
Srpen	26. 7. – 20. 8.	Markéta De Borgraeff a studenti School of Arts Ghent (Belgie)	Malby, kresby, objekty, fotografie, nová média	Octopus
Září	25. 8. – 23. 9.	Historické fotografie	Historické fotografie	Muzeum
Říjen	27. 9. – 23. 10.	Petr Nikl (Tvrdohlavi)	Výběr z díla	Octopus
Listopad	28. 10. – 30. 11.	Archeologické nálezy z rýmařovského náměstí	Archeologie	Muzeum
Prosinec	2. 12. – 31. 12.	Vánoce na klopě (Jablonec)	Brože	Muzeum

Galerie Pranýř

Měsíc	Datum	Událost	Obsah	Místo
Květen	3. 5. – 28. 5. 2014	Plány	Plány	Muzeum
Červen	31. 5. – 25. 6. 2014	Arnika	Fotografie	Muzeum
Červenec Srpen	26. 6. – 21. 8. 2014	Jak vidím Jeseníky (45 let CHKO Jeseníky)	Fotografie	Muzeum
Září	25. 8. – 23. 9. 2014	Historické fotografie	Fotografie	Muzeum
Říjen				
Listopad	28. 10. – 30. 11. 2014	Archeologické nálezy z rýmařovského náměstí	Archeologie	Muzeum
Prosinec	2. 12. – 31. 12. 2014	Z muzejních sbírek – Mapy a plány	Mapy, plány	Muzeum

Organizace a spolky

Do Rýmařova přilétly čarodějnice z celého okolí

...a může se vyrazit za poznáváním rýmařovských zákoutí

Malé čarodějnice a čarodějové plnili na sedmi stanovištích různé úkoly

Organizátorem tradičního sletu čarodějnic bylo Studio Sport a zdraví

Akci podpořili herci divadla Mahen a jejich přátelé

Společné foto před odletem domů

Mistr v ovládání honáckého biče zazářil v Anglii

Mistr v ovládání honáckého biče, Rýmařovák Ladislav Šín, se zúčastnil ve dnech 12. - 15. dubna mistrovské show National Sports Whip Cracking Convention Championship 2014 v anglickém městě Barnsley.

Ani loňské 6. místo (!) na mistrovství světa v australském Sydney mezi profesionálními bičaři, nejlepšími na světě, neodradil mistra dlouhého biče Ladislava Šína od toho, aby se znovu rozjel do světa, tentokrát do Anglie, a zkusil změřit své síly v soutěži s honáckým bičem, se kterým soutěží už celé čtvrtstoletí.

„Jde o to, abychom tradici, kterou jsme u nás zavedli před sedmnácti lety a která je už prakticky proslavena nejen v České republice, ale i v zahraničí, udrželi a pozvedli. Je to o setkávání lidí se stejnými zájmy, kteří se mnohdy vyprofilovali v profesionální lasaře, bičáře, je to o rozvíjení vztahů a spolupráce na evropské úrovni mezi těmito nadšenci a jejich věhlasnými kluby. Je to také o předávání zkušeností mladší generaci,“ sdělil mistr světa z americké-

ho Las Vegas z roku 2004 Láda Šín (Gin).

Soutěž ve westernových dovednostech v anglickém Barnsley je součástí celobritského setkání nejruznějších cirkusových umělců, žonglérů, artistů na visutých hrazdách nebo na jednokolkách či umělců produkujících ohňové a laserové show.

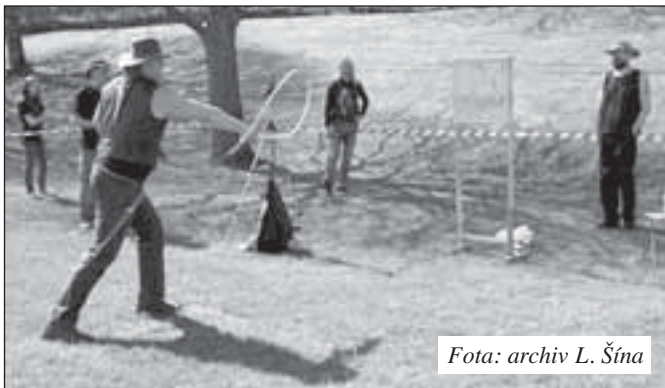
„Do soutěže v ovládání honáckého biče se přihlásilo dvacet soutěžících z Anglie, Finska a Holandska. Nechyběl jeden z nejlepších anglických bičářů a organizátor soutěže Peter Gamble nebo Dave Jellybean či Roger Arnav, z vrhačů nožů to byl například John Taylor,“ přiblížil složení těch nejlepších Rýmařovák Gin. Sám musel absolvovat šest disciplín, které znají návštěvníci Velké ceny Indiany Jonese, pořádané každoročně v areálu skautského střediska Na Stráni. Tři disciplíny sestávaly z trefování cílů s tím, že u jedné z nich se trefovaly špagety sedmimetrovým bičem na vzdálenost asi deseti stop. „U prvních tří disciplín jsem se

umístil do třetího místa. Následovaly tři volné disciplíny - s jedním, se dvěma biči a volná show. Všechny tři se mi podařilo vyhrát, což rozhodlo o mém finálovém vítězství, které jsem si z anglického Barnsley přivezl. Tři vítězství - tři biče jako výhra. Dva v hodnotě 50 liber, třetí za 65 liber. Dohromady asi za pět tisíc korun, což bylo tak akorát na letenku. Za tu skvělou zkušenost to však stálo. Pro mě je nejdůležitější to, jak si tam umí vážit člověka a také toho, co tady u nás celé ty roky děláme. Příslibem je fakt, že k nám přijedou do Rýmařova na evropský šampionát a že se u Indiany bude 'točit' i Evropa,“ komentoval své vítězství v Anglii Gin. Dále uvedl, že byla z jeho popudu v anglickém Barnsley založena Evropská asociace bičářů. Členové asociace se možná objeví v Rýmařově na 17. ročníku Indiany Jonese, ten se už ale nebude konat v areálu skautské chaty Na Stráni, ale poprvé v Janovicích v areálu Westernové školy v kempu Indiana,

tentokrát od čtvrtku 7. do neděle 10. srpna.

Tomuto soutěžnímu klání s řadou workshopů bude předcházet slavnostní otevření naučného muzea v přírodě pro veřejnost, které ponese název Jižní brána Jeseníků. Jeho otevření 28. června by se měli zúčastnit zastupitelé kraje, zástupci Klubu českých turistů a další hosté. Muzeum bylo vybudováno svépomocí s příspěvím dotace ministerstva pro místní rozvoj a jeho součástí bude také půjčovna kol, koloběžek nebo inline bruslí. Milovníci divadla v přírodě se mohou těšit na představení v právě dokončovaném amfiteátru divadla La Skála, které se pod hlavičkou Pradivadla uskuteční 31. července ve 20 hodin. Na programu bude muzikál amerického dramatika a scenáristy druhé poloviny dvacátého století Dalea Wassermana, který původně televizní hru *Já Don Quijote* adaptoval na slavný muzikál *Muž z kraje La Mancha*, hudbu napsal Mitch Leigh. *JiKo*

Fota: archiv L. Šína

Poděkování za dlouholetou práci

Příští týden oslaví náš divadelní kolega a herec Vratislav Konečný krásné životní jubileum 80 let. Při této příležitosti se rozhodl ukončit svoji dlouholetou divadelní kariéru v rýmařovském spolku Mahen, kde od roku 1965 působil jako herec.

Jeho první rolí byl četník ve hře Ladislava Stroupežnického *Naši furianti*, kde hrál po

boku národního umělce Jaroslava Vojty. Diváci ho také mohli vidět v mnoha dalších inscenacích, například *Charleyova teta*, *Teta z Bruselu*, *Sluha dvou pánů*, *Jan Žižka*, *U pokladny stál* aj. Nezapomenutelnou roli vytvořil ve hře amerického dramatika Johna Patricka *Paní Savageová*, kde ztvárnil roli doktora Emmeta. Poslední jeho rolí byla postava úředníka Jenkinse ve hře britského dramatika Michaela Cooneyho pod názvem *Habadiřa*, kterou hrál spolek Mahen v roce 2013, ještě ve starém divadle na Divadelní ulici. Vratík byl a je dobrým kolegou, na kterého se každý mohl spolehnout a který nikdy nezkazil žádnou legraci.

Milý Vratíku, k Tvému životnímu jubileu Ti přeje

hodně zdraví, osobní spokojenosti a sil do dalších let, abys mohl i nadále jezdit do Těškova na rodinnou chaloupku. Budeme se těšit, že mezi nás opět přijdeš a alespoň povzbudíš herce v jejich bohubilbě činnosti.

Naše poděkování patří také dlouholeté světlušce Gertrudě Polčákové, která byla nucena rovněž ukončit činnost osvětlovačky v divadle Mahen. I její práce byla pro divadlo velmi důležitá. Převzala ji po svém manželovi v roce 1984. Do roku 2013 mimo jiné pro spolek Mahen nasvítala 45 divadelních her pro dospělé a pohádek pro děti.

Vratislav Konečný a Gertruda Polčáková si zaslouží upřímné poděkování nejen herců, ale i diváků, kteří mají naše divadlo rádi. Jejich práce pro spolek Mahen skončila v roce 2013 s uzavřením budovy divadla na Divadelní ulici.

Upřímně děkujeme. *Hana Vystřčilová*
a herci divadla Mahen Rýmařov

TS Sheilla přivezla medaili

V neděli 27. dubna se v Kopřivnici konala krajská postupová soutěž skupinového orientálního tance Světlo Orientu. Taneční skupinu Sheilla v této soutěži v kategorii dospělých úspěšně reprezentovala Michaela, Lucie, Regina, Andrea a Nela.

I přes velkou konkurenci jsme se skladbou *Oriental ladies* vybojovaly krásné 2. místo a postup na celonárodní soutěž, která se bude konat 7. června v Uherském Ostrohu.

Letošní první soutěž byla pro nás

časově náročná, protože některé z nás jsou lektorkami malých dětí, juniorů a dorostenek z taneční skupiny Neila SVČ Rýmařov, která se této soutěže také účastnila.

Doufáme, že se ve stejném počtu i přes velkou časovou vytíženost všech (vysokoškolské studium, maturita, státnice, rodičovská dovolená, práce) zúčastníme dalších soutěží a budeme bojovat o co nejlepší umístění. Všem moc děkujeme za podporu.

Foto a text: TS Sheilla

Sbor dobrovolných hasičů Janovice

POŘADÁ SOUTĚŽ HASIČSKÝCH DRUŽSTEV V POŽÁRNÍM ÚTOKU

V kategorii mužů: XV. ročník Memoriálu Jiřího Pitnera
V kategorii žen: V. ročník Memoriálu Lubomíra Mojžíška

Kdy: 17. května 2014 od 10:00 hodin
Kde: hřiště v zámeckém parku Janovice

Pravidla: dle pravidel Hasičské ligy Praděd (2B)
Rezervace startovního pořadí: www.firesport.eu

Těšíme se na Vaši účast a srdečně Vás zveme do Janovic na skvělou zábavu a bohaté občerstvení.

Středisko Diakonie ČCE Rýmařov
pořádá besídku na

Den matek

Kdy? v úterý 13. 5. 2014 od 15. hod.
Kde? sál SVČ (dříve ZUŠ, Divadelní)
Program: vystoupení dětí z MŠ 1. Máje
vystoupení žáků ZUŠ
k poslechu a tanci zahraje pan Kováč

Zároveň proběhne

Soutěž o nejlepší moučník

- může se zúčastnit každý
- moučníky (dorty, koláče, buchty, rolády...) je nutné předat v úterý 13. 5. do 13:00 hod po předchozí domluvě s paní Maňurovou na tel. čísle 604 570 210

Výhra:

1. místo 350,- Kč
2. místo 250,- Kč
3. místo 150,- Kč

Diakonie
Česká církev evangelická
Středisko v Rýmařově

Akce hradu Sovince

10. a 11. května
Útěk z řádu

Povídky a pikantní příběhy z kláštera

Po čtyřech letech přijíždí na Sovinec ostravská **gotická Katovna Ordál**. Těšit se můžete na ukázky práva útrpného vážně nevázně a na hrané příběhy *Lapkové a kati* a *Den v katovně*.

Šermířské šarvátky a souboje na sekery, palcáty a meče se skupinou šermu Revertar

Skupina se zaměřuje na zpracovávání historických pověstí z XV. století. Tentokrát představí pověst *Suchý čert* a přiblíží legendární příběh *Bez hostinského*, který získal hlavní cenu na šermířském festivalu v Budyni.

Výstava historických šatů a módních doplňků *Oděvy pěti století*

Opékání burtů s čarodějnicemi

Pro nejmenší hrané pohádky Perníková chaloupka a Čarodějnice Durma

17. a 18. května

Kolotoč prima pohádek

Lesnický víkend na hradě. Pohádky jihočeského profesionálního divadla *Já to jsem*. Sokolnické ukázky s fotografováním dravých ptáků při příletech na ruce návštěvníků.

24. a 25. května

Škrhola a strašidlo ze mlýna

Den dětí na pohádkovém hradě, XXI. ročník. Bohatý celodenní kejklářsko-pohádkový program. Hry, soutěže a klání rytířské s myšimi dostihy a fakírem!

Franz Brixel: Horská kronika

(Přeložila Jitka Procházková)

Bratři Dmýchači

Údajně také pocházeli z Českého království, neboť každý rok se ze všech koutů této země stěhovali lidé a osídlovali hojně se rozmnožujícím národem všechny ostatní země.

Tito dva bratři jménem Romfeldové měli asi dostatek peněz, protože si společně v Rýmařově koupili dům i s pozemky.

Byli jako všichni čeští Němci velmi družní lidé, a proto si brzy získali mnoho známých a ve svém domě si zařídili kasino,¹ kde se setkávali mladí lidé a trávili tu zimu při veselých schůzkách.

V jejich velkém pokoji, kde se všichni scházeli, stála velká štýrská kamna, a když v nich hořelo zelené, vlhké dřevo, nebylo v pokoji nikdy teplo. A tak museli, aby jakž takž udrželi oheň, vždy jeden nebo druhý jít a rozdmýchat ho, proto se jim říkalo Dmýchač Naz a Dmýchač Hannes.

Tato přezdívka existuje už přes 200 let a teprve nyní přichází její úpadek, přestože je v Rýmařově mnoho obyvatel jménem Romfeld, říká se tak jen jednomu jedinému 85letému starci Dmýchač Leopold, a až ten zemře, bude tato přezdívka pohřbena spolu s ním.

Za mých mladých let se nacházeli v Rýmařově Dmýchač Naz,² Dmýchač Sef,³

Dmýchač Vincenc, Dmýchač Leopold a jeden Dmýchač Hannes, malý Dmýchač Franz a jeden Dmýchač Anton nebo Bručivý Tony - také řečený Žebrový Tony.

Tito všichni nás už opustili až na výše zmíněného Dmýchače Leopolda, který snad ještě žije.

Jejich početnému potomstvu se dnes říká pravým jménem Romfeld, protože už nevládne takové veselí a blahobyt jako tenkrát.

Plivání v rýmařovské kostelní věži

Jednoho mlhavého odpoledne na sklonku podzimu se po náměstí potloukali dva kluci, Hansel Rubenitz a Michel Beck, a hleděli, jestli by se tu nedalo něco vyvést. Však se také rychle něco našlo. Stará Kargerhannesin měla tři mladá selata, ta se dostala ze zchátralého chléva a pobíhala volně po náměstí. Oba kluci se s radostí chopili příležitosti provést nějakou tu lotrovinu. Nahnali selata do kostelního dvora, který se rozprostíral okolo farního kostela a měl vysoké zdi. Protože tenkrát nebyly dveře do kostelní věže zamčeny, vynesli ta tři zvířata po spirálovitém schodišti nahoru do věže a potom rychle práskli do bot.

Když chtěla Kargerhannesin dát prasatům

krmení, zjistila, že jsou pryč. Běhala zleva doprava a všude se ptala po svých selátkách, ale nikdo o nich nic nevěděl, prostě byla fuč - zmizela!

Ve chvíli, kdy služebná kováře Schiebela, která zvonila večerní klekání, vstoupila s lucernou do věže a ubírala se po schodech nahoru, dolehly k ní ze shora podivné chrochtající hlasy a ona si myslela, že jí chce ďábel odradit od její chvályhodné činnosti.

Místo toho, aby se přesvědčila, co je příčinou zvuků, běžela, co jí síly stačily, po schodech dolů a domů. Tam začala zplna hrdla křičet a rozčileně vyprávět, že je asi ve věži ďábel, že plival a tak ji chtěl odradit od večerního klekání!

Kovář Schiebel však vzal jednoho tovaryše, k tomu řádný býkovec a oba se vydali do věže, aby zlého ducha zahnali. Co ale našli místo čerta? Tři prasátka krčící se v rohu a vydávající, když se někdo přiblížil, ony démonické zvuky. Tak také křičela, když viděla světlo lucerny blížící se služebné, kterou jejich hlasy mocně vyděsily.

Schiebel a jeho tovaryš se museli nejdříve těmto duchům z masa a kostí ze srdce zasmát a poté je snesli dolů. Tentokrát naši osvobození plivající šotci svůj nocleh u kováře Schiebela.

¹ Kasino - hostinsky zařízená místnost nebo budova, kde se schází uzavřená společnost. Pozn. překl.

² Naz je pravděpodobně zkrácenina od Ignaz. Pozn. překl.

³ Sef je zkráceně Josef, dnes se ještě používá Sep od Joseph podle pravopisu. Pozn. překl.

Prostor pro firmy a podnikatele

Ochutnejte Jak šmakuje Moravskoslezsko v Rýmařově ve Slunci

Gastrovečeř Jak šmakuje Moravskoslezsko zahájí v pátek 9. května v 18 hodin v restauraci Hotelu Slunce v Rýmařově víkend věnovaný tradiční moravskoslezské kuchyni. Labužníci se mohou těšit na čtyřchodové degustační menu prošípané kulinářskou show mistra kuchaře Roberta Zatloukala, vítěze televizní kuchařské soutěže Na nože.

„Hledání tradičních jídel našeho kraje je kvůli historickým událostem a úrodnosti kraje, kde rostou jen brambory, len a kameň, téměř nadlidský výkon. Můžeme vycházet jen z dochovaných receptů našich předků, kteří dokázali to málo, co se zde urodilo, proměnit v kulinářské skvosty. Loni jsme se zapojili do projektu Jak šmakuje Moravskoslezsko, který realizuje Moravskoslezský kraj. Cílem projektu je sběr tradičních receptů a návrat těchto jídel do restaurací, což

nám velmi pomáhá při výběru tradičních pokrmů do jídelního lístku,“ popisuje důvody pro zapojení do projektu Renáta Polišínská, manažerka Hotelu Slunce.

V pátek mohou labužníci ve Slunci ochutnat jednotlivé chody nebo celé čtyřchodové degustační menu, které bude složeno z receptů z kuchařek Jak šmakuje Moravskoslezsko. „Degustační menu bude odtajněno až v pátek v průběhu gastrovečeře, ale můžeme prozradit, že bude korespondovat s jarní sezónou a především naším regionem.“

Hlavním „špekem“ pátečního večera bude mistr kuchař Robert Zatloukal, který se bude na přípravě menu podílet a také nás provede celým gastrovečeřem. Jeho kuchařské umění i humor budou velmi příjemným osvěžením večera. V rámci večera se budou moci návštěvníci zapojit také do soutěže a vítězové získají kuchařku Jak šmakuje Moravskoslezsko,“ uzavírá pozvánku na kulinářskou akci Renáta Polišínská.

Ochutnat Jak šmakuje Moravskoslezsko můžete v Hotelu Slunce v Rýmařově v pátek 9. května od 18 hodin v rámci gastrovečeře (doporučujeme rezervaci na tel.: 554 212 790; 554 212 790 nebo 777 818 592), případně v průběhu celého víkendu až do neděle 11. května.

Renáta Polišínská,
Hotel Slunce

Z okolních obcí a měst

Zprávy ze školičky ve Staré Vsi

Zámecká čarování

V dubnu ukončila škola ve Staré Vsi druhé kolo výtvarné soutěže Zámecká čarování. Jak jsme se již dříve zmiňovali, tuto akci finančně zajišťuje Americká obchodní komora v ČR, která poskytl na žákovský projekt částku 50 tisíc korun. Naše děti sbírají výtvarné práce a obrázky od svých kamarádů z jiných škol především proto, aby z nich uspořádaly výstavu v janovickém zámku a podpořily tak jeho zviditelnění i prázdninové programy, které organizuje Městské muzeum Rýmařov.

Ve druhém kole výtvarného klání jsme obdrželi celkem 228 příspěvků na volné téma z 18 škol

a školiček v okolí. Porota obdivovala heraldiku, oblečení pro rytíře nebo sadu portrétů od soutěžících z Písečné. Děti ze Znojma si připravily „sluníčkovou stěnu“ a děti z Horních Studének pro změnu „stěnu kytičkovou“. Hodně se líbily modely staveb a plán obce Horního Města nebo nádherná zvířátka z mírovské školky.

Děti ze Staré Vsi, jejich rodiče a členky místního výtvarného klubu Muchomůrka nyní společně začnou připravovat výstavu v zámku. Na její vernisáž zveme 7. června v 13.30. Doufáme, že se zde setkáme i s našimi kamarády z jiných škol.

Dopravní výchova trochu jinak

Školička ve Staré Vsi získala další zajímavý grant, tentokrát od Nadace Partnerství. Jde o projekt bezpečných cest do školy s ná-

zvem Na zelenou. Předpokládáme, že tato dotace výrazně podpoří dopravní výchovu i spolupráci s rodiči a jinými školami.

Jak bude projekt vypadat? Děti se stanou řešiteli dopravního auditu: budou sledovat hustotu provozu v obci, společně s rodiči zakreslí do připravených map svoji každodenní cestu do školy a vyznačí místa, kde se necítí bezpečně. Zajistíme několik společných projektových dnů a besed s dopravními odborníky i policisty. Budou nás zajímat názory veřejnosti i zastupitelstva. Výsledky svých terénních šetření předáme dopravnímu expertovi, který je zhodnotí ve skutečné dopravní studii. Tu potom děti předají starostovi obce a dalším krokem bude hledání optimálního řešení dopravní situace.

Průběh našeho nového projektu bude okouřen dalšími zajímavými akcemi. Navštívíme dopravní hřiště, vyzkoušíme společně

s Nadací „pěšibus“ a „školní cyklobus“, vybudujeme u školy přístřešek pro kola, zapojíme více dětí do cyklistického kroužku a dokonce pojedeme na první skutečné a velké cyklistické závody. Taky se naučíme správně udržovat a opravovat jízdní kolo. Nejmenším dětem z mateřské školy vylepšíme cyklookruh na školní zahradě, rozmístíme zde dopravní značky a semaforčky a pořídíme jim kostým a vybavení policisty.

Generálním partnerem našeho projektu je AXA - finanční zabezpečení, dalšími vstřícnými organizacemi jsou Škoda Auto nebo Altima - výrobce bezpečnostních reflexních vest, které v rámci projektu obdržíme zdarma.

*Fota a text: Eva Staňková,
ZŠ a MŠ Stará Ves*

Zápis do předškolního zařízení

Základní škola a Mateřská škola Horní Město, okres Bruntál, příspěvková organizace
- **Mateřská škola** -

se uskuteční

ve čtvrtek 15. května 2014 od 14.00 do 16.00

v mateřské škole v kanceláři ředitelky ZŠ a MŠ v Horním Městě
(třetí vchodové dveře - vstup do MŠ, 1. poschodí)

Rodiče, kteří mají zájem zapsat své dítě do MŠ, si přinesou občanský průkaz, rodný list dítěte a kartičku jeho zdravotní pojišťovny.
Účast dětí není nutná.

Doporučuji rodičům zapsat i ty děti, u kterých předpokládají nástup do mateřské školy během školního roku 2014-2015
(tzn. od 1. září 2014 do 31. srpna 2015).

Je možno informovat se i telefonicky na čísle: **724 075 227** - ředitelka ZŠ a MŠ,
popř. domluvit si individuální informativní schůzku s prohlídkou mateřské školy.

Jana Fréharová, ZŠ a MŠ Horní Město

Probouzení jara aneb oživlé tradice

Již druhou víkendovou akci v tomto roce zorganizovaly pro své členy ve dnech 11. až 13. dubna Studentský klub Břidličná a Jezdecký klub Jestřábí. Opět na ni výrazně finančně přispěl Evropský sociální fond a státní rozpočet České republiky v rámci projektu SMOK - Síť multikulturních otevřených klubů.

Sobota byla slunečná a naplněná nepřetržitým programem. Účastníci se vrhli do vyfukování vajíček a zadělávali těsto na ukrajinské velikonoční pečivo zvané kulič. Také se dozvěděli zajímavosti o velikonočních zvycích na

Ukrajně a o životě a vítání jara v Americe.

Hezké počasí i další program však lákaly všechny ven, kde čekali osedlaní koniči a připravený paintball. Nechybělo ani pátrání po okolí, jehož cílem nebylo hledání velikonočních pamlsků, nýbrž prvních jarních kvítků. O sladkou odměnu v podobě čokoládové figurky velikonočního zajíčka ovšem účastníci pobytu nepřišli. Čekal na každého, kdo splnil úkoly sobotního dne.

V podvečer se všichni sesedli v klubovně a byli svědky toho, jak lze z mléka vyrobit domácí

sýr. Ti odvážnější se stali i pomocníky, ostatní napjatě sledovali, co se bude dít. Pokud bychom výrobu sýru chtěli vidět v reálném čase, čekali bychom tři dny, ale lektor zvládl celý proces předvést za hodinu. Potom mohli všichni ochutnat hotový vzorek. Zmizel opravdu rychle, byl dobrý!

Nedělní ráno sice začalo malinko zataženou oblohou, ale měli jsme štěstí. Děšť se spustil až po odpoledním ukončení programu a společném odjezdu. Do té doby byly dokončeny velikonoční dekorace, které si většina účastníků

odvezla domů jako připomínku hezky prožitého víkendu. Čas i počasí vyšlo i na druhé kolo jízdy na koních a kluci se ještě jednou pokusili zahrát na kovboje a zkotřit značkovací pistole. Po obědě se za podpory lektora pustili do plení velikonoční pomlázky ze čtyř nebo osmi proutků. A znáte kluky, hned si je chtěly vyzkoušet v praxi. Víkend proběhl v pohodě, jen ten autobus mohl mít podle všech účastníků aspoň ze dvě hodiny zpoždění. Nevadí, sejdem se zase příště.

Fota a text: Květa Děřdová, vedoucí SK Břidličná

PRODEJNÍ AKCE AVON s besedou

NA PODPORU
PROJEKTU
MICHALKA

KDY
**21. KVĚTNA 2014
OD 17.00**

KDE
**V KULTURNÍM DOMĚ
V HORNÍM MĚSTĚ**

POŘADATEL
**ZŠ A MŠ HORNÍ MĚSTO,
MGR. STANISLAVA GERHARDOVÁ,
KONTAKTNÍ OSOBA PROJEKTU
MICHALKA**

**SRDEČNĚ ZVEME
ŠIROKOU
VĚŘEJNOST**

BENEFIČNÍ AKCE

VÝTĚŽEK AKCE

BUDE VĚNOVÁN

VE PROSPĚCH

CHARITATIVNÍHO

PROJEKTU

MICHALKA

Na Jasance v Albrechticích slavili Den Země

V sobotu 3. května se na Jasance v Albrechticích u Rýmařova slavil Den Země. Akcí určenou především pro rodiny s dětmi uspořádala Římskokatolická farnost Břidličná ve spolupráci s Usedlostí Jasanka, o. p. s., díky příspěvku Pastoračního fondu Ostravsko-opavské diecéze.

Smyslem oslavy Dne Země podle slov Terezy Bělíkové z Usedlosti Jasanka bylo hlavně zamyšlení nad hodnotou půdy jako základu pro život na Zemi, hlíny jako primární hmoty, z níž povstává i sám člověk. „Chtěli jsme ukázat, že hlína, kterou často bereme jako samozřejmost ne-

bo ji nazýváme špínou a snažíme se ji smýt z našich bot, z aut, z cest, je živoucí komunita, na které je závislý život na naší planetě. A také to, že my sami jsme složeni ze stejných prvků jako hlína,“ vysvětluje Tereza Bělíková.

Během sobotního odpoledne mohli návštěvníci Jasanky pracovat s hlínou jako s výtvarným i zemědělským materiálem. Děti si vyzkoušely, jak se sází obilniny nebo oře s koňmi v zápřahu. Loutkové představení divadla Krab *O Udatném Špaldíkovi* aneb *Jak zachránil království*

Bioharmonie malé diváky pobavilo příběhem o tom, jak postavily zosobňující zdravé potraviny přemohly zlého Aluminiuma. Jídla připravená z luštěnin, pohanky, špaldy nebo jáhel mohli pak také ochutnat a v indiánském teepee si na ohni uvařili

tradiční pučálku. Na večer byl připraven hudební program s kapelou Hrozen z Frýdku-Místku. „Plánujeme uskutečnit tři akce pro veřejnost, kterými ukážeme blízkost přírody, člověka a Boha. Pomocí zážitkových aktivit v přírodě účastníci prožijí a budou

mít možnost pochopit původ křesťanských tradic. Propojujícím tématem je rodina, na kterou se díváme z různých pohledů: Země jako matka veškerého pozemského života, Svatá Trojice je sdílení života tří osob, stromy jako obrazy rodinných rodokme-

nů,“ přibližuje společný projekt břídlíčenské farnosti a Usedlosti Jasanka kněz Piotr Oskwarek. Po Dni Země se tak v Albrechticích uskuteční podobně jako v loňském roce ještě Svatotrojická pouť a Den stromů.

ZN

Foto: K. Fryblíková

Chtěly bychom moc poděkovat všem sponzorům, kteří přispěli do bohaté tomboly, a hudební skupině Rotor, která skvěle hrála k našemu čarodějnickému reji.

Čarodějnice z Tvrdkova
Foto: archiv H. Pekové

Soutěž Pozoruhodnosti Rýmařovska - 2. část

Pro letošní soutěž jsme zvolili téma křížů, případně dalších drobných sakrálních staveb. Většinou je vnímáme jako běžnou součást naší krajiny a málokdy se zamýšlíme nad jejich původem a příběhem. Zejména na našem území jsou kříže současnými obyvateli vesměs chápány jako danost, bez vazby na historické souvislosti a bez projevu úcty k životu a dílu lidí, kteří náš kraj před totální výměnou obyvatelstva po druhé světové válce obývali. Musíme považovat za štěstí, že se alespoň některé z křížů zachovaly.

Okopírované nebo vystřižené soutěžní kupóny zašlete na adresu redakce: Rýmařovský horizont, Okružní 10, 795 01 Rýmařov nebo je můžete vhodit do redakční schránky. Poslední soutěžní kupon č. 15 s fotografií vyjde v RH č. 23/2014 v pátek 19. prosince. Kupóny můžete zasílat jednotlivě nebo všechny najednou do uzávěrky 8. ledna. Jména výherců budou uveřejněna v prvním lednovém vydání Rýmařovského horizontu 16. ledna 2015. Hodně štěstí v soutěži přeje redakce RH!

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 2

Jméno a příjmení

.....

Adresa

.....

Telefon

.....

Místo, kde se objekt nachází

.....

.....

Otevřený dopis zastupitelům města Rýmařova

V Rýmařově 26. 4. 2014

Na veřejném zasedání 24. 4. 2014 jsem vyslechla od pana Kaly, že zastupitelé města mají zájem, aby se město Rýmařov stalo turistickou oblastí. Proto by mne zajímalo, proč tedy nezřídí velice důležité a potřebné veřejné toalety? Turisté, kteří naše město navštíví, se diví, že nemají kde vykonat svou základní biologickou potřebu, a říkají, že je to velká ostuda. Nehledě na to, že tuto potřebu mají i místní občané, hlavně ti se zdravot-

ními problémy nebo ti, kteří jsou nuceni nakupovat v Rýmařově, jelikož na vesnicích většinou žádné obchody nejsou.

K turismu bych ještě chtěla dodat, že naše místní a příjezdové komunikace připomínají spíš tankodrom, v žádném případě však ne silnice, po kterých se dá jezdit. Hlavně že budeme moci být pyšní na kamenné náměstí s kašnou - což já nikdy nebudu.

Dále by mě a nejen mě zajímalo, proč nebyla před zrušením tržnice, která sloužila mini-

málně 80 % obyvatelstva, nejprve vybudována tržnice nová? Obyvatelé našeho města jsou závislí na Vaší vůli, kdy toto pro ně zbudujete, každý totiž nemá finanční prostředky na to, aby jezdil nakupovat do větších měst. Možná že budeme čekat ještě další dva roky, protože Vám nějaká tržnice nechybí.

S pozdravem

Alena Gašparová
Revoluční 12, Rýmařov

odpověď starosty města

Město nevybudovalo veřejné WC z toho důvodu, že přímo na náměstí Míru a přilehlé Radniční ulici se nachází pět pohostinských zařízení s různou provozní dobou a dvě městské budovy s omezenou provozní dobou, kde návštěvník centra města může v případě nutnosti vykonat svoji potřebu. V širším okolí náměstí, do 100 - 250 m, je pak těchto zařízení dalších nejméně šest. Domnívám se tedy, že každý návštěvník města může svůj problém snadno vyřešit.

Vybudování veřejných WC, jejich vybavení a trvalá obsluha by byly vzhledem k předpokládanému minimálnímu využití velmi nákladné. Město Rýmařov bohužel není natolik turisticky atraktivní, aby bylo vybudování veřejných WC nezbytné, když ojedinělé případy mohou jmenovaná zařízení nahradit. Vhodnou cestou nejspíše bude dohoda města s nájemníkem některých nebytových prostor provozovaných jako pohostinství na možnosti použít jejich WC jako veřejné.

Město věnuje v posledních letech mimořádné finanční prostředky na zlepšení stavu komunikací. Předláždění náměstí Míru lze také pova-

žovat za rekonstrukci komunikací, stejně jako např. revitalizaci sídliště Větrná - Hornoměstská, která je přednostně zaměřena na obnovu cest, chodníků a parkovišť, nebo výstavbu cyklostezky do Ondřejova. Letos se intenzita oprav a rekonstrukcí ještě umocní.

Je ovšem pravdou, že městské komunikace jsou zanedbané a nebyla jim v minulosti věnována potřebná péče. Opravy jsou totiž velmi nákladné a pro rozhodování zastupitelů nikdy nebyla snadná volba, na kterou potřebu města peníze věnovat. Většina městských komunikací neměla v minulosti vybudované podloží, a tak je musíme rekonstruovat od základu.

Pro běžného občana musím ještě připomenout, že část ulic je ve vlastnictví, správě a financování oprav Moravskoslezského kraje (ul. Julia Fučka, Zámecká, Sokolovská, Okružní, Pivovarská, tř. Hrdinů, Nádražní, Revoluční, Bartákova, 8. května) a ulici Opavskou spravuje po celé její délce Ředitelství silnic a dálnic.

Tržnice bude vybudována v proluce mezi budovou bývalé Koruny a prodejnou Ca-Va. V současné době probíhá výběrové řízení na

dodavatele stavby. Mohla by být hotova na konci léta. Postup nebylo možné urychlit, protože jsme museli nejprve pozemek vykoupit od soukromé osoby, vypracovat projekt, získat stavební povolení atd. Centrum města by také již asi nesneslo větší souběh prací, než který se na něm odehrál v loňském roce. Rekonstrukci náměstí bylo nutné časově skloubit s rekonstrukcí plynovodů v majetku RWE.

Zastupitelé se dohodli, že rekonstruované náměstí už nebude sloužit, až na výjimky některých prodejních akcí a případně oslav, jako tržnice. V současné době je dočasně povoleno stánkový prodej (bylo nedávno zveřejněno v Rýmařovském horizontu a na webových stránkách města) do doby vybudování nové tržnice mezi budovou lékárny a Radniční 2, 4, 6.

Veškeré investice města mají svůj průběh a postup, který začíná odsouhlasením investičního záměru většinou zastupitelů, následuje projektová činnost, výběr dodavatele, způsoby financování, samotná realizace, vliv dotčených subjektů atd. Na takto složité procesy a jejich pořadí bude mít samozřejmě každý z nás jiný názor.

Ing. Petr Klouda, starosta

odpověď místostarosty města

Příjezdové komunikace do Rýmařova se nyní opravují. V loňském roce 2013 byla opravena silnice Rýmařov - Horní Město - hranice Olomouckého kraje a silnice Rýmařov - Dolní Moravice. V letošním roce bude opravena silnice Rýmařov - Ondřejov II. stavba na hranici

Olomouckého kraje. Nyní se provádí rekonstrukce silnice Stránské - Jiříkov. Oprava silnic v našem regionu je běh na dlouhou trať a většinou, paní Gašparová, že se snažím, co to jde. A na náměstí s kašnou já osobně pyšný jsem.

Ing. Jaroslav Kala, místostarosta

Vzpomínka na smutný den v horách

Toto je den, který připravil Pán, jásejme a radujme se z něho!

V den 10. výročí úmrtí našeho milovaného ThDr. Františka Vaňáka, v den uctívání sv. Kříže, 14. září 2001, připravil náš duchovní otec Stanislav pro farníky putování jesenicou krajinou, cestami, kudy chodíval pan ThDr. Vaňák s otcem Bohumilem Měchurou. S nadšením jsme jeho nápad přijali. Mnoho věřících se ale rozhodlo místo pouti do hor raději připravit kapli v Lipkách na mši.

Ještě ráno před odjezdem na Skřítek jsme obdrželi od našeho kněze pozhřebání. Když jsme přijeli na Skřítek, už na nás čekali dva kněží, P. Bohumír Vitásek z Olomouce s paní knihovnicí a duchovní z šumperské farnosti. Z rýmařovské farnosti jsme byli jen tři, kos-

telník Antonín Kotačka, paní Věra Walaková a já. Nejodvážnější byla paní Walaková, kterou jsme chtěli ještě doma přesvědčit, aby si cestu dobře rozmyslela, byla totiž teprve před pár dny propuštěna z nemocnice po zánětu plic. Byla ale rozhodnutá a cestou litovala těch, co s námi nešli. Šla k počtě pana Dr. Vaňáka a stále vzpomínala také na svého milovaného manžela Stanislava, s nímž chodívala na Praděd a který byl už dva roky na věčnosti.

Ráno bylo ještě jasno, potom nás překvapila mlha a mrholení. Zastavili jsme se na kraji lesa na svačinu. Pan kostelník šel na Alfrédku, že se tam sejdem. Jenže člověk mívá a Bůh mění! Zůstalo nás pět a nikdy jsme se už všichni nesešli.

Šli jsme po hřebenu, paní Věra stále přede mnou, byla šťastná a spokojená. Přála bych si, aby ji v této radosti mohla vidět její rodina. Až najednou se to stalo. Pán života a smrti jí položil ruku na rameno a řekl: „Vidím, že kopec je pro tebe, má dcero, moc vysoký a dech se ti krátí, dej mi ruku a pojď se mnou do mého království, domů.“ Paní Věra upadla přímo do nízkých stromků u cestičky. Hrozně jsem se lekla a vykřikla. Honem jsme ji obrátili a jen jsme slyšeli, jak z ní odchází duše s hlubokým výdechem. Přiběhla k nám mladá paní z jiné skupinky a zkusila umělé dýchání a masáž srdce, ale nic nepomohlo. Kněží rekli: „Tady už pomůže jen modlitba.“ Nemohli se dovolat mobilem, proto se vydali na Alfrédku pro pomoc a mě s paní knihovnicí zanechali u paní

Věry. Já jsem se pak s pláčem dovolala otci Stanislavovi. Nemohl uvěřit tomu, co se stalo. Zavolał do nemocnice, a než sešli kněží na Alfrédku, už tam byla záchranka, paní MUDr. Šulěřová a můj syn Gottfried, saniták. Ptali se, kde je ta zemřelá paní. Náš pan kostelník o ničem nevěděl, ale vtom tam vkročili oba kněží a potvrdili, že na hřebenu zemřela paní Věra Walaková. Společně vyšli nahoru. Mezitím každou chvíli volal pan farář. Uběhla spousta času, čekání na lékařku, sepsání úmrtního listu, potom přijela pohřební služba pana Filipa.

A my se stále modlili u paní Věry. Následovala náročná cesta lesem dolů. Mši v kapli jsme nestihli. Otec Stanislav ji začal bez nás, se smutným vysvětlením, že se v horách přihodilo neštěstí, při pouti náhle zemřela paní Věra Walaková. Pro sestru paní Věry, která seděla v lavici, to byla velká rána. Když jsme přišli se všemi obtížemi na Alfrédku, už tam stál syn Věry Walakové a plakal. Paní Věru a kostelníka odvezl pohřební vůz, kněží se rozloučili a také odjeli s tím, že se za nás všechny budou modlit. Já

jsem jela domů se synem paní Věry. Měla jsem dost času mu vysvětlit, co se stalo a že maminka zemřela bez bolesti, náhle, v kruhu dvou kněží a nablízku se všemi, na které cestou vzpomínala. Pán Bůh ji odvedl do svého království a my jí můžeme přát, aby jí země byla lehká a světlo věčné jí svítí až na věky věků. Amen.

Platí stále slova: Žijme přítomností, minulost už se nevrátí a budoucnost je neznámá!

Olga Schreiberová

Poslouchám lidi

Tentokrát, milí čtenáři, píšeme trochu na jinou notečku, veselou aj smutnou. Co nás těší ve městě? Jednoznačně náměstí, sídliště Větrná - místa získala vzduch, prostor, novou zelen v podobě stromků a keřů. Materské školky jsou upravené včetně zahrad, opravený kulturák. Je toho moc a moc. Městské služby taky zasluhují pochvalu.

Co se ale nedá skousnout? Mnoho řidičů si pleťte náměstí se závodní dráhou a s klidem přehlížíjí automat na placení parkovného. Z deseti řidičů tři ho během pátečního dopoledne obešli.

A nebyly to služební vozy.

Další naši spoluobčané si pleťte náměstí se psími záchodky. Psí WC je taky zahrada Hedvy, co nějaká plechová značka? Města bojují s majiteli psů právě kvůli exkrementům. Budme výjimkou. To by se nám určitě líbilo - čisté parky a prostranství, vřdyť si tam hrají děti.

Na odpadky včetně poletujících mikrotenových sáčků, papírů od sladkostí či slupek jsou odpadkové koše, do kterých patří i nedopalky cigaret.

Přátelé, píšeme za nemálo našich spoluobčanů,

slíbily jsme jim, že se přimluvíme i za to, aby na našem náměstí podnikatelé upravili výlohy. Většina je pěkných, ale...

Když se naše město umístilo na jednom z předních míst v třídění odpadu, pokusme se ještě o další malé nápravy. Každá maličkost se počítá.

A radniční hodiny s pozlacenými číslicemi nebudou sice svítit jako maják z dálky, budou ale odbíjet. Zajistě.

Všechno chce svůj čas. I ta tržnice bude.

Miluše Švikruhá a Květa Sicová

Poděkování MUDr. Janě Trněné

Chtěla bych poděkovat MUDr. Janě Trněné za péči o mého manžela Aloise Vlkajana. Věnovala se mu jako lékařka šestnáct let, obzvlášť intenzivně v posledním roce jeho života. Oceňuji její lidský přístup, obětavost a profesionalitu. Takových lékařů by mělo být více. Děkuji.

Marta Kovaříková Vlkajánová

Žádost

Vážený pane Čudo, prosíme Vás, abyste nám nedával své vizitky na hroby, kam se jen dá. Vylepte si je na dveře ke své reklamě, ale ne na každý hrob. Je to nedůstojné vůči pozůstalým. Obešli jsme celý hřbitov v Tvrdkově a ne-

našli jsme snad jediný hrob, kde by nebyla položena Vaše vizitka, v lucerničce, pod vázičkou, v nádobě na svíčky apod.

Děkujeme za pochopení a doufáme, že se to už nebude nikdy opakovat.

Hana Peková a další občané Tvrdkova

Občanský zákoník a jeho změny

K prvnímu lednu 2014 nastaly v oblasti soukromého práva zásadní změny. Účinnosti totiž nabył nový občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb.), dále zákon o obchodních korporacích (zákon č. 90/2012 Sb.) a zákon o mezinárodním právu soukromém (zákon č. 91/2012 Sb.). Současně byl k 31. prosinci 2013 zrušen dosavadní občanský zákoník, obchodní zákoník, zákon o mezinárodním právu soukromém a procesním, ale i řada dalších právních norem, např. zákon o rodině.

Další zákony byly v souvislosti s těmito změnami novelizovány samostatnými novelami, případně speciálním zákonem, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekonstrukce soukromého práva (zákon č. 303/2013 Sb.). Tento zákon novelizuje dokonce 74 právních předpisů, mezi jinými zákoník práce, zákony o sociálním pojištění, ale například i zákon o požární ochraně a další. Jde tedy o rozsáhlou a významnou změnu v oblasti soukromého práva, která zasáhne do

života každého občana České republiky. Je nejvyšší čas se s jednotlivými změnami seznámit. Naše redakce ve spolupráci s poradenskou společností P-team Rýmařov se sídlem v Jihlavě připravila seriál věnovaný novému občanskému zákoníku. V jednotlivých dílech seriálu budeme přinášet nejpodstatnější změny, které se dotýkají zejména občanů našeho města, rodin s dětmi, manželů a manželského soužití, majetku, bytové politiky a dalších.

Nepřiměřené navyšování nájmu, s tím je konec!

Úprava v novém občanském zákoníku má chránit nájemníky před majiteli, kteří nalákají zájemce na nízké nájemné a pak ho nepřiměřeně navyšují. Na co si dát pozor a jak se bránit?

Pokud nemáte ve smlouvě uvedeno navyšování nájemného nebo navyšování není ve smlouvě zcela vyloučené, má majitel možnost od ledna tohoto roku změnit nájemné do tržní výše, pokud navržené zvýšení spolu s tím, k němuž již došlo v posledních třech letech, nebude vyšší než dvacet procent. Zásadní novinkou, kterou nový občanský zákoník přináší, je možnost si požádat o sníže-

ní nájmu, který neodpovídá tržní ceně nájmu, a to i v případě, že v nájemní smlouvě nic takového zakotveno není.

Představte si situaci mladé rodiny, která si v minulosti našla drahé bydlení v pronájmu. Od té doby však tržní ceny nájmu bytu kvůli ekonomické situaci poklesly, rodina však platí více, v lepším případě stejně. Bohužel nájemníci ve smlouvě žádnou možnost snížení nájmu nemají, a tudíž o něm ani neuvažovali. Nový občanský zákoník jim však tuto možnost přináší. Mohou pronajímateli navrhnout snížení ná-

jemného na aktuální tržní cenu.

Zvlášť jsou upraveny situace, kdy nechá pronajímatel třeba zateplit dům nebo přispěje nájemníkům k většímu pohodlí zbudováním výtahu. Když budou s návrhem na tuto změnu souhlasit nájemníci alespoň ze dvou třetin bytů, uplatní se vůči všem zvýšené nájemné až o 10 procent z vynaložených nákladů ročně. Když k dohodě nedojde, bude moci pronajímatel zvýšit nájemné maximálně o 3,5 procenta z vynaložených nákladů ročně.

Co když se strany nedohodnou?

Každá strana má právo se obrátit na soud,

který rozhodne o určení nájemného, jež je v místě a čase obvyklé. Soud určí výši nájemného zpětně, a to ke dni podání návrhu soudu, v praxi by to znamenalo povinnost doplatit nebo vrátit rozdíl nájemného i za uplynulé měsíce od podání návrhu. Účelem je motivovat stranu, která si nepřeje změnu, aby se raději dohodla. V případě dohody by byla změna totiž platná až od počátku třetího

měsíce po podání návrhu na změnu.

Shrnutí:

- Majitel může změnit nájemné do tržní výše, ale maximálně o dvacet procent za poslední tři roky.
- Nájemníci mohou pronajímateli navrhnout snížení nájemného na aktuální tržní cenu.
- V případě vzniklých nákladů může po dohodě s nájemníky majitel zvýšit nájemné až

o 10 % z vynaložených nákladů ročně.

- Když k dohodě nedojde, může pronajímatel nájemné zvýšit až o 3,5 % z vynaložených nákladů ročně.
- V případě zvyšování a snižování nájemného má každá strana právo se bránit u soudu, který určí výši nájmu podle obvyklé ceny.

Jiří Prášil,
P-team Rýmařov

Můj šálek čaje

Hans Ruesch: V zemi dlouhých stínů

Už ani nevím, jak jsem k téhle útlé knížečce přišla. Na obálce, zažloutlé a drobátko pokapané od vosku, je nakreslen medvěd a vlk, oba vrhají dlouhý modrý stín. Nad nimi nad čarou je napsáno: Románové novinky, Práce.

O novinku tedy určitě nejde. Je to kniha z minulého tisíciletí a je to na ní sakra vidět. Německý originál vyšel v roce 1973. U nás ji vydalo nakladatelství Práce a prodávalo ji, světe div se, za celých 12 Kčs. Další důkaz toho, že cena leckdy nemusí odpovídat kvalitě. I když tehdy mělo 12 korun československých daleko větší hodnotu než dnes.

Knížku je nutné číst u kamen. Čiší z ní chlad. Chlad Severního ledového oceánu, sněhových bouří a studeného ledu. Vracím se k ní pravidelně, když naše jesenická zima nebere konce, přiložím do kachlových kamen, přitáhnou si deku blíže k tělu, uvařím horký čaj a začtu se. Již po jedné jediné stránce mi naše zima nepřipadá tak krutá a s radostí vycházím ven do sněhové bouře za svými povinnostmi.

Nejsem na tom tak zle. Mám ta báječná kachlová kamna, v ideálním případě i nějaké dřevo na přiložení. Zeleninu, ovoce, co si jen vzpomenu. Jsem ráda, že nejsem Eskymačka a manžel mě, byť s hrdostí, nepůjčuje každé návštěvě, co jde kolem. Pravda, žili izolovaně. Tam, kde se objevil člověk, bylo brzy divoké zvěře poskrovnu. Eskymáci se proto museli vyhýbat tomu, po čem nejvíce toužili - lidské společnosti. Návštěva u nich byla opravdovou vzácností.

Nezvládla bych základní eskymácké domácí

práce: „*Asiak měla jako každá hospodyně například, bylo neustále co šít, spravovat, musela hlídat knot, aby plamen nezhasl, obracet šaty na stojanu, rozpustit sněh na čaj. Ale hlavní práce jí teprve čekala. Až kůže uschnou, musí je znovu oškrábat a pak žvýkat, aby změkly.*“ Vlastně neumím šít ani poevropsku a vaření čaje nad lampou z tajčího rybího tuku určitě není jednoduché. Jídelníček by mi jistě nevyhovoval: „*Ke sladkému syrovému medvědímu masu pojedli trochu zeleného plesnivého morku a žlutý rybí tuk zapíjeli čajem.*“

I když kapka romantiky by se jistě našla i tu: „*Obvykle se cítil příjemně, když usínal polozmrzlý, ale dnes ne. Zpod přivřených víček pozoroval Asiak. Cucala zmrzlou rybu, pak ucpala díru ve stropě kůžkou sněžného kura, zadržovala, a aniž by ho požádala o dovolení, zalezla k němu do spacího pytle. Po chvíli začal neudržovaný knot kouřit, blikat a nakonec zhasl. Kvůli vichřice tlumeně pronikalo tlustou zdí iglí.*“

Ne všechny zvyky Eskymáků jsou zavrženíhodné. Například základní pravidlo „v žádném případě se nezpotíš při práci“ není vůbec špatné. Občas ho používám.

I když to zhýčkanému Evropanovi tak nepřipadá, Eskymáci žili svůj krátký, nepohodlný život velmi šťastně. Neznali nejistotu budoucnosti ani trýznivý pocit špatné minulosti. Nevěděli, co jim chybí, neuměli hromadit věci, nezáviděli. Neříkali si Eskymáci, což v překladu znamená „špinaví žrouti syrového, zapáchajícího masa“, nazývali se hrdě „lidé“,

prostě „lidé“, tím se naznačuje, že není třeba už nic dodávat, že jsou to lidé, jak se patří.

„*A když pod sněh ukrývali zásoby, které by jim mohly být k užítu v čase nouze, tak ani ne proto, že by mysleli na další den, ale protože nemohli všechno sníst ani všechno odvézt s sebou a už netrpělivě chtěli dál. Nedělali si s budoucností víc starostí než s minulostí. Věčně trvajícím přítomnost je dostatečně naplňovala.*“ Jejich život se změnil, když na lodích přijeli první bílí muži. Lovci a misionáři se svou nabubřelostí a naivitou. Nejhorší ze všeho je snaživý blb. Ukázali Eskymákům zbraně, dali jejich ženám ochutnat cukr, vnutili jim svého Boha a pokřtili je. To způsobilo obrovský zmatek.

„*Poslouchej, děvče, jestli je křesťanský Bůh opravdu tak nebezpečný a náladový, jak se o něm mluví, pak bude pro tebe lepší, když se před ním schováš. Jestli je ale dobrý, jak říkával Kohortok, nemusíš se ho bát. Proč by měla být cesta k tomu, kdo tvrdí, že tě miluje, kamenitá a měla by ti rozdírat nohy? Proč není hladká a otevřená jako oceán? Chce, aby jeho děti trpěly, nebo aby byly šťastné, co myslíš?*“

Anagog nepoznal ducha bílých lidí a ani si to nepřeje. Obešli jsme se vždycky bez něho. Vnitřní světlo Anagogovi říká, že duch, který stvořil lidi, chce své děti vidět šťastné, protože šťastní lidé jsou dobří a nešťastní zlí...“

(Ruech, Hans. *V zemi dlouhých stínů*. 1. vyd. Praha: Práce, 1982. 144 s.)

Kamila Nováková

Z kapsáře tety Květy

Ticho?

Pamatujete jistě na tetu Kateřinu pronášející léty prověřená moudra, kterými otravuje své blízké. Už ji moc nevnímají, spíš ji berou jako otravný hmyz. Do kamene vytesat by se hodilo tvrzení „mluviti stříbro, mlčeti zlato“.

Kdo mlčí, působí moudře, i kdyby to bylo jenom proto, že neřekl žádný nesmysl. Zabírá to na muže, na kolegy i děti. A když se o druhém chcete dovědět víc, mlčte, naslouchejte. Možná ani není důležité plně vnímat obsah řeči, můžete sledovat mimiku, gestikulaci, překřížení nohou, přehrabávání se ve vlasech - a hlavně tón řeči.

Řekli jste něco, na čem vám záleží, a chcete, aby vás lidé brali vážně? Dokončete větu a dejte zaznít tichu. Ticho většinu lidí zaskočí, chtějí ho vyplnit a třeba navrhnou řešení. Smysluplná. Ticho po pěšině.

Naštvaní lidé by neměli alespoň deset minut mluvit. Ve vzteku řeknou určitě něco, co je potom mrzí. Vyžaduje to ovšem sebeovládání - mlčet ve chvíli, kdy nám lebka puká ve švu. Dýchejte, dýchejte... a važte slova.

Když na sebe dospělí lidé křičí, jsou směšní. Nebuďte taky směšní, ne-

překřikujte se. Ticho urychlí konec estrády. Mlčení není prohra.

Vzpomínáte, jak na nemocničních chodbách bývalo napsáno, že ticho pomáhá léčit? Umíváte se, že? Mlčí se v kostele, při obřadech, při uctění památky zesnulého, při meditaci. Jdeme se projít do lesa, velebné ticho lesa určitě znáte. Očistný pocit cítíme třeba i při pohledu na moře, na působivé umělecké dílo, na noční ticho, kdy se jen ze snu ozve některý z malých opeřenců.

Vzpomínám si na chvíli, v níž jsem ticho a klid nutně potřebovala. Po prohlídce petrohradské Ermitáže, kdy jsem si chtěla uložit do paměti alespoň několik obrazů, o kterých jsem do té doby jen četla, slyšela a viděla jejich mizerné reprodukce, jsem se opřela o zeď. Všichni se ptali, co se mnou je, ale já se jen potřebovala v tichu vzpamatovat. Dotkla se mě totiž *krása*. A já potřebovala klid a prostor pro ticho.

A na závěr - pamatujete si ještě, jak bylo krásné mlčet s druhým, pokud byl člověk opravdu čerstvě zamilovaný?

Pozn. Tichý oceán není tichý, to si myslí jen tichý blázen.

Si

Zajímavosti z přírody

Svátek oslavil svatý Jiří - vylezli už hadi a štíři?

Jedním slovem: ano. I v našich horách už můžeme „potkat“ ze zimního spánku probuzené zástupce hadů říše. V blízkém okolí věrohodně zdokumentované první setkání člověka se slepýšem křehkým na území Malé Morávky proběhlo již 30. března - viz fotografii č. 1. Zde je nutno uvést, že slepýš křehký není had, ale beznohá ještěrka. To dokazují jeho víčka, kterými dokáže zamrkat, i ocásek, který slepýš umí v nebezpečí oddělit stejně jako jiné druhy ještěrek. V České republice je silně ohrožen a jeho stavy povážlivě klesají. Přitom člověku není nijak nebezpečný, živí se žížalami a slímáky, různými členovci, larvami a červy přiměřené velikosti.

Ze zástupců „pravých“ hadů bylo na území České republiky bezpečně zjištěno pět druhů, náležejících ke dvěma čeledím: užovkám a zmijím. Jsou to užovka stromová, užovka hladká, užovka obojková a užovka podplamatá. A náš jediný jedovatý had - zmije obecná. Užovka obojková je ohroženým druhem, ostatní uvedené druhy hadů jsou **kriticky** ohrožené, jejich lov či zabíjení jsou zákonem přísně zakázány.

Nejvíce pozornosti a obav u lidí vzbuzuje pro svou jedovatost zmije obecná. Zmije je u nás plošně rozšířená skoro po celém území republiky, ohniskem jejího výskytu jsou podhorské a horské oblasti, neboť jí vyhovuje vyšší vlhkost vzduchu. Typické pro její výskyt jsou okraje horských lesů na Šumavě, v Jeseníkách a Krkonoších. Nejčastěji tedy obývá slunné a zároveň vlhké lokality, jako jsou okraje lesů, kamenné násypy, břehy rybníků, slunné paseky a horské louky včetně rašeliníšť. Vyskytuje se ve výškách od cca 500 m n. m.

až do 1 500 - 2 000 m n. m. Najdeme ji v nížinách (zřídka sestupuje níže než 300 m n. m.) a kulturní krajině. Také se vyskytuje ve vnitřních lesích. Zimuje ve skalních rozsedlinách a štěrbinách, v zemních dutinách, pod kořeny stromů, v norách savců a často i pod starými stavbami. K zimnímu spánku se může ukládat jednotlivě, ale i ve velkých skupinách, někdy společně s jinými druhy plazů a obojživelníků. Nároky na optimální zimoviště splňuje jen málo úkrytů, neboť teplota v nich by neměla klesnout pod - 2,5 °C.

Zdokumentovaným zimovištěm velkého počtu zmijí v našem okolí je lokalita kolem zpevněné lesní cesty spojující dolní konec Malé Morávky s Novou Vsí v místech, kde stojí lovecká chata Zmijovka. Ta dostala své jméno právě po hadech, kteří se na jaře z této lokality rozlézají do širšího okolí, aby se znovu na podzim slezli a společně přečkali zimu. Důvodem jejich hojného výskytu jsou stará důlní díla a základy již neexistujících staveb, které poskytují hadům ideální podmínky k zimování. Další zajímavostí tohoto místa, kde se dříve čistila a prala ruda v okolí vytěžená, je skutečnost, že zde neroste téměř žádná vegetace, což ale hadům evidentně nevádí. Zmije z této lokality - od Zmijovky - je na fotografii č. 2.

Jak tedy zmije vypadá a jak ji rozeznáme od ostatních našich hadů? Celková délka samic může být až 90 cm, samců až 70 cm, obvykle ale obě pohlaví dorůstají menších rozměrů. Zbarvení zmije obecné je velmi proměnlivé. Nejvýraznějším rozlišovacím znakem je klikatá čára po celé délce hadího těla. U nejběžnější formy bývá samec svrhu

Slepýš

Foto: Vanda Jakubcová

šedý s černou kresbou klikaté čáry, spodní stranu ocasu má žlutou. Oko je červené, se svislou zornicí. Samice je zbarvená někdy šedě jako samec, jiné exempláře jsou hnědošedé s tmavohnědou nebo černošedou kresbou. Zbarvení mládat bývá červenohnědé. Někdy se vyskytnou barevné odchylky s nezřetelným hřbetním pruhem, jako je forma zbarvená sytě černě. V odborné literatuře je zmiňováno, že celočerné zmije se vyskytují také v Jeseníkách, osobní svědectví místních obyvatel vypovídají o tom, že jedna z konkrétních lokalit výskytu černých zmijí je i v Nové Vsi - na hřbitově a v jeho okolí.

Období páření zmijí začíná asi měsíc po opuštění zimoviště. Zmije obecné jsou živorodé, gravidita trvá podle klimatických podmínek 2 až 3 měsíce. Samice rodí 3 až 20 mládat. Samci pohlavně dospívají ve 3 až 4 letech, samice ve 4 až 5 letech. Samci se účastní rozmnožování každoročně, samice velmi často jednou za dva roky.

Hlavní složku potravy zmije obecné tvoří teplokrevní obratlovci, převážně hlodavci (hraboši, myši, myšice) a hmyzožravci (rejsci, krčci). Další, doplňkovou složku potravy tvoří plazi a obojživelníci (ještěrky, žáby, mloci, slepýši). Nejsou vzácné ani případy kanibalismu.

Jak již bylo uvedeno, zmije je náš jediný jedovatý had, který může uštknout člověka, případně psa či jiné zvíře. Organem, kde se jed tvoří a je skladován, je párová jedová žláza, která je uložena za okem zmije, přičemž dává hlavě hada charakteristický trojúhelníkový tvar. Hadí jed se vytváří neustále, intenzita jeho produkce je přímo závislá na naplnění žlázy.

Ve většině případů k nehodám uštknutí dochází, pakliže člověk na zmiji nešťastnou náhodou přímo sáhne rukou, třeba při sběru lesních plodů, nebo na ni šlápne nechráněnou nohou. Její jed neslouží k napadání člověka, ale k lovení kořisti. Pokud zmije není zahrnuta do kouta, není ohrožená nebo na ni přímo nešlápne, většinou se ztratí z dohledu mnohem dřív, než ji vůbec spatříme. Pokud přesto dojde k uštknutí, měla by se tato nepříjemnost u zdravého člověka obejít bez vážnějších komplikací, avšak zvýšená pozornost musí být věnována uštknutí dítěte, alergika, starého člověka nebo člověka s oslabeným zdravotním stavem.

Při uštknutí hadem obecně je nejdůležitější zachovat klid a zpomalit veškerou fyzickou aktivitu. To, co postiženého nejvíce ohrožuje, je panika a stres. Dále je důležité postiženou končetinu imobilizovat. Při zasažení ruky sejmout náramky, hodinky a prsteny kvůli otoku. Dříve bylo doporučováno končetinu zaškrtit, dnes je toto opatření dokonce hodnoceno jako nepřijatelné z důvodu možného poškození končetiny. Místo uštknutí se nerozřezává, nevysává, nevypaluje ani jinak specificky nešetřuje. Okolí vpichů by se mělo pouze lokálně desinfikovat a rána překryt sterilním mulem. Je důležité zjistit čas uštknutí, druh a velikost hada, počet a délku kousnutí. Pokud nedochází k rozvoji celkových příznaků otravy, je možno podávat nápoje. Podání kávy (kofeiny) nebo alkoholu není vhodné. Postižený musí být umístěn ve zdravotnickém zařízení s možností transferu na jednotku intenzivní péče. Intoxikace zprvu hodnocená jako velmi lehká může být v průběhu času prováděna závažnými projevy.

Zmije

Foto: Jiří Marek

A co štíří v naší republice, či dokonce v našich horách - vyskytují se zde vůbec? Nalezení štíří v Čechách bývá v současnosti považováno za velmi výjimečné. Základní, často publikovanou informací je možné shrnout do věty: „Na Slapech žije populace štíra Euscorpium carpathicum (štíř kýl-

natý) a jde o nejseverněji žijící populaci štíří vůbec, která k nám byla zavlčena.“ První dokladový materiál ze slapské lokality byl nalezen 31. 8. 1959 a poslední 13. 9. 1983. Mezitím byla lokalita silně poničena lidskou činností a trvalý výskyt štíra na Slapech, potažmo v České republice, je nutno poklá-

dat za minulost. Ovšem s avizovaným oteplováním klimatu na Zemi a předpokládaným posunem subtropického pásu směrem blíže k zemským pólům se i k nám můžou štíři spolu s dalšími teplomilnými obyvateli planety v budoucnosti „přistěhovat“.

V současnosti ovšem je nutno

v naší přírodě dbát jisté opatnosti pouze ve vztahu k jedinému jedovatému zástupci ze skupiny obratlovců (tj. pomineme-li hmyzí říši) - zmiji obecné. Pevná obuv a rozvaha při pohybu v lokalitách jejího možného výskytu by měla být pro člověka samozřejmostí.

Zdeňka Marková

Dudek chocholatý (Upupa epops) v Rýmařově

V sobotu 19. dubna v brzkých ranních hodinách pozoroval můj soused Marek Skála se svým synem Míšou vzácného dudka chocholatého na své zahradě rodinného domu v Edrovcích. Malý Míša si zprvu myslel, že vidí nějakého ptakoještěra z doby dinosaurů a že se mu to vše zdá. Dudek se na zahradě zdržel asi pět minut, na zemi lovil různé bezobratlé živočichy, kterými se živí. Celou tuto podívanou pan Skála zdokumentoval krátkou videonahrávkou.

Dudci se velmi zřídka při jarním tahu zastavují na různých částech

Dudek chocholatý (Upupa epops) na zahradě rodinného domu v Rýmařově-Edrovcích

Foto: Marek Skála Miroslav Glacner

naší republiky a tak tomu bylo i u nás v Rýmařově. Hnízdiště dudků chocholatých jsou jižněji, v oblasti jižní Moravy, Slovenska, Maďarska, Rumunska a Balkánu. Dudek chocholatý patří do řádu srostloprstých, stejně jako náš ledňáček říční.

Naše poštolky se k nám opět vrátily

V roce 2012 se v hliněném květináči na parapetu okna našeho bytu uhnízdil párek poštolek obecných. O tomto hnízdění nejmenšího z řádu sokolovitých dravců jsme informovali i čtenáře Rýmařovského horizontu. Nevšední podívané a možnosti sledovat chování a zrod nové generace pro člověka prospěšného dravce nám bylo dopřáno i v roce následujícím. Během těchto dvou let přišlo na našem parapetu na svět již deset poštolek.

Život po dva roky prakticky spjatý s párem poštolky obecné se zdál být u konce, a to v souvislosti se stěhováním z Radniční na Větrnou ulici. Jaké však bylo naše překvapení, když se v tomtéž hliněném květináči, osázeném semínky oblíbené slunečnice, jenž byl 28. března postaven na parapet okna nového bydliště, opět uhnízdil nám dobře známý pár poštolek. V neděli 4. května jsme mohli spatřit v hnízdišti již pět vajec. První snesené vejce bylo zpozorováno, tak jako v loňském roce, 25. dubna.

Fota a text: Miroslav Škoda

Samec poštolky střeží snesená vejce

Moravskoslezský kraj informuje

Začínající firmy mohou realizovat projekty díky mikropůjčce

Až půl milionu korun mohou získat podnikatelé, kteří podají žádost do Programu podpory malých a středních podniků v Moravskoslezském kraji prostřednictvím mikropůjček. Krajský zastupitelé 24. dubna schválili jeho vyhlášení.

V letošním roce na zájemce čekají dvě novinky - projekt již nemusí být jako v loňském roce pouze inovativního charakteru a úroková sazba je snížena ze dvou na jedno procento. Pro podnikatele tak může být mikropůjčka se splatností tří let (s výjimečnou možností prodloužení na pět let) svým úročením zajímavější než úvěry poskytované bankou.

Program, který byl poprvé vyhlášen v roce 2013, pomáhá podnikatelům, kteří chtějí založit vlastní podnik nebo provozují svou činnost maximálně tři roky. Proti podmínkám loňského roku budou podpořeny také projekty zaměřené na tvorbu nových nebo rozšíření či zlepšení stávajících technologií, výrobků či služeb, zlepšení užitečných vlastností nebo vstup na nové trhy. „Mikropůjčky nejsou jediným nástrojem, kterým kraj podporuje začínající podnikatele. Prostřednictvím jeho dotačních programů jsou podporovány například projekty v oblastech vědy a výzkumu, začínající podnikatelé nebo

studenti. Mikropůjčky považujeme za jeden z mnoha nástrojů pro oživení ekonomiky s cílem napomoci trhu práce, udržení zaměstnanosti a pracovní mobility v kraji,“ říká náměstník hejtmána kraje Martin Sikora.

První mikropůjčku ve výši půl milionu korun získala letos v únoru společnost neuro media, s. r. o., na projekt Smart & clever solution for slomo & video switcher. Finance společnosti využije na zkvalitnění služby spojené s vysíláním sportovních přenosů, které se tak stanou dostupnější například pro malé lokální televize.

Bc. Petra Špornová, tisková mluvčí, odbor kancelář hejtmána kraje

System jednotných přijímacích zkoušek na střední školy

Osmdesát středních škol, poskytujících střední vzdělání s maturitou, jejichž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj, a gymnázium ve Vítkově, se letos zapojilo do systému jednotných přijímacích zkoušek z matematiky a českého jazyka. Tento model probíhá v kraji už čtvrtým rokem. Nabídku jednotného systému zkoušek letos nevyužila žádná ze soukromých škol.

„Ministerstvo školství chce od příštího roku pomoci jednotných přijímacích zkoušek sjednotit stávající rozdílnou kvalitu žáků přicházejících ze základních škol. Tento krok hodnotím velmi pozitivně. Moravskoslezský kraj zavedení jednotných přijímacích zkoušek do oborů s maturitní zkouškou jednoznačně podporuje,“ říká náměstkyně hejtmána kraje Věra Palková.

Dodává, že by centrálně zadávané přijímací zkoušky pro všechny školy bez rozdílu zřizovatelů pomohly srovnat úroveň znalostí žáků při vstupu na střední školy na území celé republiky, navíc by získaná data mohla být zpracována, vyhodnocena a porovnána v rámci celé sledované skupiny.

Bc. Petra Špornová, tisková mluvčí, odbor kancelář hejtmána kraje

Sport

První pohárový závod v autokrosu přilákal množství diváků

V sobotu 26. dubna se jel v areálu za firmou Styrotrade první pohárový závod seriálu Auto Lašák Hyundai cup Rýmařov 2014. K závodu bylo přihlášeno dvacet jezdců z Rýmařova, Horního

Města, Opavy, Uničova, Krnova, Raškova, Přerova, Města Albrechtic, Štěpánova a Červenky. Tři se nakonec nezúčastnili, přesto to byl opravdu skvělý podnik. Ke zradu závodu přispělo množství diváků,

kteří si našli cestu na závodní trať, za což jim patří velký dík.

V těchto závodech se sčítají všechny body, jak ze základních rozjížděk, tak z finálových jízd. Každý bod získaný v závodu se sčítá v konečné klasifikaci pro celkové umístění v poháru Auto Lašák Hyundai cup.

Závodu se zúčastnili jezdci, kteří v Rýmařově závodí pravidelně, ale i noví závodníci. Podle ohlasu byli se závodem v Rýmařově spokojeni a přijedou i příště. Finálové jízdy byly strhující.

Výsledky divize D1:

1. místo: Dominik Křístek
Škoda Felicia (Uničov)
2. místo: Zdeněk Krčmář
Škoda Felicia (Štěpánov)
3. místo: Petr Vašíček
Škoda Felicia (Rýmařov)

Petr Vašíček se v těchto dnech dožil významného životního jubilea. Pořadatelé autokrosových závodů v Rýmařově mu přejí do dalších let vše nejlepší.

Výsledky divize D2:

1. místo: Ondřej Lalák
VW Golf (Krnov)
2. místo: Drahoslav Zavadil
Ford Fiesta (Červenka)
3. místo: Alfred Heinisch
VW Golf (Rýmařov)

Touto cestou chci poděkovat všem věrným divákům a příznivcům za návštěvu našeho závodu a pozvat je na 31. května na další závod, který se opět pojede na trati nad firmou Styrotrade. Po zhlédnutí našich webových stránek projeví zájem o účast v rýmařovských závodech i jezdci ze Slovenska.

Jan Dohnal

Foto: M. Škoda

FOTBALOVÁ ASOCIACE ČESKÉ REPUBLIKY VYHLAŠUJE VE SPOLUPRÁCI S TJ JISKRA RÝMAŘOV

STES Česká televize PUMA HYUNDAI

KVĚTEN - MĚSÍC NÁBORŮ

Nabízíme vám

- všestrannou sportovní přípravu chlapců a dívek
- kvalitní tréninkové zázemí
- dvě travnatá hřiště a umělou trávu 3G
- vedení kvalifikovanými trenéry
- tréninky minimálně 2x týdně
- spolupráci klubu se ZŠ v našem městě

Blíže informace na www.jiskrarmarov.com
Tel.kontakt: Furík Kamil - 604101508

**HLEDÁME NOVÉ HVĚZDIČKY,
MOŽNÁ BUDOUCÍ REPREZENTANTY**

Přiveďte svého malého fotbalistu/fotbalistku do našeho fotbalového klubu!

www.fotbal.cz členství ve FAČR přináší všem členům i mnoho výhod a slev členství.fotbal.cz

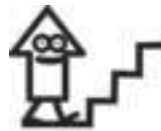
Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 2. 5. 2014. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný.
Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Marek Bocián. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz. **Vyšlo dne:** 9. 5. 2014.
Příspěvky laskavě zaslejte nejpozději do 15. 5. 2014. Další číslo vyjde 23. 5. 2014. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 15 Kč**

Soukromá řádková inzerce

• **Prodám RD** v obci Velká Štáhle o velikosti 3+1, další místnost v podkroví, velká půda s možností vybudovat obytné místnosti. Kotel na tuhá paliva + el. radiátory, plyn na hranici pozemku, v suterénu je kotelna a prádelna. U domu je zahrada 1571 m², samostatně stojící garáž a hospodářská budova. V obci není kanalizace. Cena dohodou. Tel.: 605 001 365.

Akreditované rekvalifikační kurzy

**Účetnictví
Mzdové účetnictví
Daňová evidence
Základy podnikání**

Dopolední kurz „Účetnictví“ od 2. 6. - 30. 6. 2014

Odpolední kurz „Mzdové účetnictví“

od 8. 9. 2014

Výuka probíhá v Bruntále

Pořádá: Ing. Lenka Kozáková

Kontakt: telefon 776 793 398,

lenka.kozakova@seznam.cz www.kurzy-ucto.cz

JAK VYJDE

Další číslo **RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU**

bude v prodeji od 23. 5. 2014

Uzávěrka pro vydání

je ve čtvrtek 15. 5. 2014 do 12 hodin

Těšíme se na vaše příspěvky!

- **VODOVODNÍ PŘÍPOJKY**
- **KANALIZAČNÍ PŘÍPOJKY**
- **ELEKTROINSTALACE**

Pavel Pokorný
Opavská 18, Rýmařov

Tel.: 608 830 881

E-mail: pokornypavel2@seznam.cz

Hledáme ještě 37 lidí,
kteří chtějí
snížit váhu o 5-30 kg.

Poradenství zdarma. Trvalé výsledky.

Pro nezávazné informace volejte

728.478.202

nebo www.zhubnemezdrave.cz

- **Zasklívání balkónů**
- **Zimní zahrady**
- **Plastová okna a dveře**

I-nova CZ, s.r.o.,
Harrachov 10,
Rýmařov
tel. 605 778 117

www.i-nova.cz

Nabídka služeb

pro domácnosti a malé firmy

- Hlubkové čištění koberec, sedaček, matrací (suché i mokré), úklidové služby
- Prodej úklidové techniky určené pro domácnosti a malé firmy
- Půjčky, finanční poradenství, oddlužení dle zákona
- Povinné ručení, havarijní pojištění, životní, rizikové, úrazové pojištění
- Za nejlepší ceny

Zavolejte, prozvoňte, piště SMS/mail

Vytvoříme nezávaznou nabídku dle vašich požadavků

739 297 207, leonstar@seznam.cz

toto je plocha pro vaši reklamu **1/8 A4**

Ceny plošné inzerce

BAREVNÁ INZERCE

celá strana A4.....	4400 Kč
1/2 strany A4.....	2200 Kč
1/4 strany A4.....	1100 Kč

ČERNOBÍLÁ INZERCE

celá strana A4.....	2000 Kč
1/2 strany A4.....	1000 Kč
1/4 strany A4.....	500 Kč
1/6 strany A4.....	350 Kč
1/8 strany A4.....	250 Kč

*Možnost slevy 10 % při opakovaném zveřejnění inzerce bez grafické úpravy nejméně 5x za sebou.
Cena grafického zpracování je podle obtížnosti a velikosti inzerce od 100 Kč.*

Tel. 732 102 489; 554 254 374
E-mail: rymhor@seznam.cz

**KŘOVINOŘEZY
PRO KAŽDÝ ROCK**

STIHL

**Křovinořezy a další stroje
se slevami až 2.200,- Kč**

Akce probíhá od 15. 4. do 28. 6. 2014

**Markéta Slaměňíková - STIHL
prodejna Malá Morávka 213
Tel.: 554 273 209, 723 912 274
Po - Pá 8 - 12 13 - 16.30**

**Přijmeme
do pracovního poměru profese:**

- TAVIČ HLINÍKU
- TAVIČ HLINÍKU-TECHNOLOG
- a ÚČETNÍ

Tel: 603 422 841

DÁVEJTE POZOR, CO SI ODNÁŠÍTE Z LESA!

Získejte příspěvek až 1 500 Kč na očkování proti klíšťové encefalitidě

**REGISTRUJTE SE K ČPZP
NA KTERÉKOLIV Pobočce
NEBO ON-LINE DO 30. 6. 2014**

Vaše zdraví v bezpečí

Kód pojišťovny: 205 / Infocentrum: 810 800 000

**Česká průmyslová
zdravotní pojišťovna**

www.cpzp.cz

LÉKÁRNA AVION

Přijímáme tyto poukázky a šeky

sodexo

Ticket Benefits

Cheque Déjeuner

Ortho Help

Za poloviční ceny!!!

TABLETY (tablety na 3 měsíce)

Přípravek obsahuje komplexní složení zahrnující kombinaci kvalitních látek chondroitinu, glukosaminu, kolagenu typu II, kyseliny hyaluronovou ve formě hyaluronátu a dále extrakt zázvoru.

360 Kč

HOT DRINK (měsíční balení)

Obsahuje komplexní složení zahrnující kombinaci kvalitních látek chondroitinu, glukosaminu, hydrolyzovaného kolagenu, vitamín C, měď a mangan a dále extrakt zázvoru.

210 Kč

Hlíva ústříčná s rakytníkem 60 cps.
+ Hlíva ústříčná 60 cps. zdarma

Akční cena!!!

299 Kč

Akce platí do vyprodání zásob.

Využijte výhod zákaznické karty, která vám zaručí 30 Kč slevu na recept.*

Lékárna Avion

nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz
www.lekarna-avion.cz
E-shop: www.bestlekarna.cz

Otevírací doba:

Po - Pá 8.00 - 12.00 12.30 - 16.30
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO

Lékárna Avion

ZÁKAZNICKÁ KARTA

Lékárna Avion
nám. Míru 216/3
Rýmařov

Člen sdružení Moje Lékárna **mojelékárna+**